ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ συνδρομὴ ἐν Ἑλλάδι ἐτησ. δρ. 12, ἑξάμ. 6. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐτησ. φρ. χρ. 15, ἑξάμ. 8. — Γραφεῖον ἐν ὁδῷ Φιλελλήνων. Τιμὴ φύλλου λ. 30.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΙΓΓΛΕΣΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Γ'. *Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Αὐγούστου 1890* ΑΡΙΘ. 6

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Δεκαήμερον, ὑπὸ Καιροσκόπου. — Ἁλιευτικὰ ἐνθυμήματα (συν. καὶ τέλος) ὑπὸ Θ. Βελλιανίτου. — Εἰκόνες καὶ σκηναί: Ὑπὸ τὴν συκῆν, ὑπὸ Μ. Μητσάκη. — Ἰδὰν Τουργένεφ: Πρῶτος ἔρως (μυθιστορία, συν.) ὑπὸ Π. Ι. Φέρμπου. — Ἡ Καπετάνισσα (ποίημα) Κ. Δ. Κρυστάλλη. — Ἤθη καὶ ἔθιμα: Μία ἡμέρα ἐν Λονδίνῳ. *Alfred de Musset*. (Μετάφρασις) Θ. Ζ. Ζωγράφου. — Τὸ ὀμμορφότερο πρᾶμμα τοῦ κόσμου. Ἐκ τῶν τοῦ Γκαβαρνί. (Μίμησις) ὑπὸ Μ. — Εἰκόνες: Ἡ αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου. Διονύσιος Ε'. Τὰ ἐν τῇ Ἀργεντίνῃ. Ἀμφιθέατρον Πομπηΐας. Ἀγγελικούλα. — Σύγχρονος ἑλληνικὴ φιλολογία: Ἄδικη ζήλεια. Χελιδόνια. (Ἐκ τῶν τοῦ Γ. Μαρκορᾶ). — Νεώτερα: Ἐπιστημονικὰ καὶ καλλιτεχνικά. — Εὐτράπελα. — Συμβουλή. — Στιγμαὶ τέρψεως. — Γράμματα. — Ἰδέαι καὶ ἐντυπώσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἡ αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου. — Διονύσιος Ε', ὁ παραιτηθεὶς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. — Μιχαὴλ Σέλμαν, ὁ παραιτηθεὶς πρόεδρος τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας. — Ἀμφιθέατρον Πομπηΐας. — Ἀγγελικούλα. Καλλιτεχνία· εἰκὼν Εὐγ. Ρίττερ.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ πωλεῖται ἀντὶ λεπτῶν 30 εἰς τὸ Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων, εἰς τὰ δύο κιόσκια πλατειῶν Συντάγματος καὶ Ὁμονοίας, εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα Βίλμπεργ καὶ Νοτάρη, ὁδὸς Ἑρμοῦ, καὶ εἰς τὸ χαρτοπωλεῖον Ν. Βλαχούτση, ὁδὸς Σταδίου. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲ εἰς τὰ ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται ἐν Ἀθήναις εἰς τὸ Βασιλικὸν Τυπογραφεῖον Ν. Γ. Ἰγγλέση, ἔνθα καὶ τὸ γραφεῖον, ὁδὸς Φιλελλήνων, ἀρ. 24. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ παρὰ τοῖς ἡμετέροις εἰδικοῖς ἀνταποκριταῖς, ὧν πλήρη κατάλογον θὰ δημοσιεύσωμεν προσεχῶς. Ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου» παρακαλεῖ τοὺς λαβόντας τὸ φύλλον καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντας νὰ τὸ κρατήσωσι, νὰ ἐπιστρέψωσιν εἴτε διὰ τοῦ διανομέως εἴτε ταχυδρομικῶς πρὸς τὸ γραφεῖον, διότι εἴμεθα ἠναγκασμένοι μετὰ τὸ ἀνὰ χεῖρας 6 τεῦχος νὰ μὴ δεχθῶμεν πλέον πᾶσαν ἐπιστροφὴν ἔν τε τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ.

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ

Ναυάγια καὶ ναυαγοί. — Ἕλληνες καὶ Μῆδοι. — Ἀναχώρησις ἠθοποιοῦ, ἄφιξις σκύλων. — Τὸ passa-tempo ἐν Ἀθήναις. — Μία σκέψις κάθε τόσον.

Ἂν σᾶς ὡμιλοῦσα περὶ τοῦ ἐν τῷ Εὐβοϊκῷ γενομένου ἐσχάτως ναυαγίου, πολὺ φοβοῦμαι ὅτι τὸ Δεκαήμερον αὐτὸ θὰ μετεβάλλετο ἀμέσως ὡς διὰ μαγείας εἰς Εἰκοσαήμερον. Ἀλλὰ καὶ ἔτσι δὲν πιστεύω νὰ ἐζημιονόμεθα πολὺ οὔτε σεῖς οὔτε ἐγώ, καὶ δι' αὐτὸ δὲν παραβλέπω καὶ τὸν λόγον διατὶ νὰ μὴ σᾶς ὁμιλήσω. Περὶ παλαιοῦ τινος καραβοκύρη διηγοῦνται οἱ νησιῶται τοῦ Αἰγαίου, ὅτι εἶχε τὴν μονομανίαν νὰ πηγαίνῃ πάντοτε ἐναντίον τῆς τρικυμίας καὶ νὰ φωνάζῃ ἀδιακόπως πρὸς τὸν πηδαλιοῦχόν του τὸ γνωστὸν ναυτικὸν παράγγελμα «Ὄρτσα.» Ὁ πηδαλιοῦχος ἐξετέλει εὐπειθῶς τὴν παραγγελίαν, ἀλλὰ δὲν εἶχε κάμῃ ἀκόμη τὴν τελευταίαν στροφήν, ὅτε ἤκουε πάλιν τὸν καπετάνιον φωνοῦντα «Ὄρτσα!». Ὁ ἄνθρωπος ἐξετέλει πάλιν ἀμέσως τὴν διαταγήν, ὅτε ὁ μανιώδης καπετάνιος ἐφώναζεν ἐκ νέου «Ὄρτσα!». Μὲ τὸ ὄρτσα καὶ μὲ τὸ ὄρτσα λοιπόν, κράκ! καὶ πέφτει τὸ πλοῖον μίαν ἡμέραν εἰς τὴν ξηράν. Ἀλλ' ὁ φοβερὸς καπετάνιος, μανιωδέστερος παρὰ ποτέ, «Ὄρτσα μωρέ!», φωνάζει καὶ αὖθις πρὸς τὸν τιμονιέρην. Καὶ ἐκεῖνος, μεταστρεφόμενος πλήρης ὀργῆς διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολήν: Δόσε μου θάλασσα νὰ ὀρτσάρω!, τοῦ λέγει. Τὸ θαλασσινὸν αὐτὸ ἀνέκδοτον μοῦ ἐνθύμισαν αἱ περιγραφαὶ τοῦ ναυαγίου τῆς «Τζέσση», διότι ἂν αὗται εἶνε ἀληθεῖς, οἱ ἐπ' αὐτοῦ ναυτικοί, σύμφωνα μὲ τὸν φυσικὸν δρόμον ὃν ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ πλοῖον, καὶ ἂν ἤθελαν ἀπὸ σκοποῦ νὰ τὸ ρίψουν εἰς τὴν ξηράν, ἔπρεπε νὰ ζητήσουν ἀπὸ κανένα, ὡς ὁ πηδαλιοῦχος τοῦ ἀνεκδότου θάλασσαν διὰ νὰ ὀρτσάρῃ, γῆν αὐτοὶ διὰ νὰ προσκρούσουν. Ἀντὶ τούτου ὅμως, εὑρῆκαν πολὺ καλλίτερον νὰ κοιμηθοῦν, ν' ἀφήσουν δὲ τὴν πολύτιμον βοηθὸν Τύχην νὰ τοὺς τὴν εὕρῃ. Ἡ τύχη τοὺς τὴν εὗρε πράγματι, καὶ ἡ ξηρὰ ἀνέκυψεν ἄδηλον πῶς ἐκ τῶν κυμάτων, καὶ τὸ πλοῖον ἐπετέθη γενναίως κατ' αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ ἐξυπνήσαντες ἔτριβαν τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ ἔλεγαν ὅτι τοὺς ἐφαίνετο ὡς ὄνειρον. Θὰ ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ ἤξευρα πῶς ἄλλως θὰ ἐνόμιζαν ὅτι ἠμποροῦσε νὰ τοὺς φανῇ, ἀφοῦ ὅλοι των τὴν ὥραν ἐκείνην ἐκοιμῶντο.

⁂

Εἰς ἓν τῶν προηγουμένων χρονικῶν μου ἐξέφραζα πρό τινος καιροῦ τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ ἐσχάτως ἀνακαλυφθέντες ἐν τῷ τάφῳ των μαραθωνομάχοι ἀπεφάσισαν νὰ ἐξέλθουν ἐκ νέου μετὰ τόσους αἰῶνας εἰς τὸ φῶς, βλέποντες τὴν ἀνησυχαστικὴν τροπήν, ἣν ἐλάμβανεν ἡ ὑπὸ τὸ πρόσχημα λούστρων δευτέρα ἐπιδρομὴ τῶν Μήδων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Δὲν ἐπίστευα ὅμως τότε ὅτι ἡ ἰδέα μου αὐτὴ ἦτον πράγματι τόσον ἐγγὺς τῆς πραγματικότητος, ὅσον ἀπεδείχθη τελευταῖον. Ἡ ἐπιδρομὴ αὕτη ἀριδήλως πλέον ἔλαβε χαρακτῆρα καθαρῶς ἐπιθετικὸν καὶ ἐπικίνδυνον, εὑρισκόμεθα δὲ ἀναμφιβόλως εἰς τὰ πρόθυρα νέων ἀγώνων. Ὡς ἀντελήφθησαν βεβαίως καὶ ἰδίοις ὄμμασιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνῶσται, οἱ ξένοι οὗτοι ἐπιδρομεῖς, ἀπὸ τῆς πλατείας τῆς Ὁμονοίας ὅπου ἀρχικῶς εἶχαν στήσῃ τὸ στρατόπεδόν των, προὐχώρησαν βαθμηδόν, κατέλαβον ἀρκετὰ στρατηγικὰ μέρη τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ἔφθασαν δὲ καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος. Καθὰ δὲ ἀνήγγειλαν πρό τινος αἱ ἐφημερίδες, τοῦτο ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ συγκροτηθοῦν ἐπανειλημμέναι σοβαραὶ συμπλοκαὶ ἔν τε τῇ πλατείᾳ τῆς Ὁμονοίας καὶ ἐν τῇ τοῦ Συντάγματος μεταξὺ τῶν ἰθαγενῶν λούστρων καὶ τῶν ἐπηλύδων Περσῶν, οἵτινες ἤρχισαν ἀποβαίνοντες λίαν ἐπιβλαβεῖς εἰς τοὺς πρώτους. Ἡ σύγχρονος ἱστορία δὲν ἀναφέρει τίνες κατήρξαντο χειρῶν ἀδίκων, διαπιστοῖ ὅμως ὅτι αἱ συμπλοκαὶ διεξήχθησαν κρατερῶς, φόβος δ' ὑπάρχει συνεχίσεως αὐτῶν εὐρύτερον καὶ συστηματικώτερον. Ἀναμφιβόλως, κανεὶς δὲν θὰ ἐφαντάζετο ὅτι δύο χιλιάδας ἔτη ἀπὸ τῶν ἀρχαίων Μηδικῶν θὰ εἴχαμεν, μετὰ τὰς ἐν Πλαταιαῖς, καὶ τὰς ἐν Πλατείαις μάχας μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Μήδων.

⁂

Ἀνάξιον λόγου ἀθηναϊκὸν γεγονὸς δὲν θὰ ἠδύνατο βεβαίως νὰ θεωρηθῇ ἡ ἐκ τοῦ Ἄντρου τῶν Νυμφῶν πρόσφατος ἀναχώρησις τοῦ Κωστάκη. Τὸ Ἄντρον καὶ αἱ τύχαι αὐτοῦ εἶνε ἐκ τῶν περιεργοτέρων καὶ μᾶλλον ἀξίων σπουδῆς ἐν τῇ πρωτευούσῃ, ἥ τε ὕπαρξίς του δὲ καὶ αἱ ποικίλαι φάσεις του διδακτικώταται τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνικῆς ζωῆς. Ἡ ἱστορία του, ὅπως καὶ ὅλων τῶν ἄλλων πρωτοτύπων μερῶν τῶν Ἀθηνῶν μας, θὰ γραφῇ βέβαια μίαν ἡμέραν, μεταξὺ δὲ τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν τοῦ ἑλληνισμοῦ βιογραφίας του θ' ἀναφέρῃ ἴσως ὡς τὰ συνοψίζοντα καλλίτερον ὅλων τὴν σύγχρονον ζωήν του καὶ εἰκονίζοντα ἐμφαντικώτερον τὰς διαφόρους καὶ ὅλης ἅμα τῆς πόλεως καὶ τῶν κατ' αὐτὴν περιόδους, ὅτι ἡ ἀθηναϊκὴ αὐτὴ γωνία συνέδεσεν ἀρρήκτως τὸ ὄνομά της μὲ μίαν ἑλληνικὴν ποιητικὴν δόξαν, τὸν Ἀχιλλέα Παράσχον, καὶ μὲ μίαν ἑλληνικὴν θεατρικὴν δόξαν, τὸν Κωστάκην Καλλίτσην. Ὁ πρῶτος τὸ ἔψαλε δι' ὡραίων στίχων, ὡς ῥωμαντικὸν ἐνδιαίτημα αἰθερίων ἐρώτων. Καὶ ὁ ἄλλος τὸ κατέστησεν ἐπὶ πολύ, τὸ ἰδιορρυθμότερον καὶ τὸ ζωηρότερον ρεαλιστικὸν κέντρον, παραδόξως ἀριστοκρατικὸν ἅμα καὶ λαϊκόν, τῆς ἀττικῆς εὐθυμίας. Δυστυχῶς, καθὼς ξεύρετε καὶ ἀπὸ τὴν παροιμίαν, ἡ *gloria* τοῦ πτωχοῦ αὐτοῦ *mundi* παρέρχεται πολὺ ταχέως, ἡ ἐπιτυχία δὲ φαίνεται ὅτι ἐφέτος ἐγκατέλειψε τὸν πολὺν Κωστάκην καὶ τὸς ἀποπείρας του, ἠναγκάσθη δὲ ν' ἀπέλθῃ εἰς Βῶλον ὁ ἀνήρ. Ἀντ' αὐτοῦ, ἑταιρία τις, ἐσχάτως ἀφιχθεῖσα, προαγγέλλει ἐν αὐτῷ παραστάσεις ἐκ 15 σκύλων. Τῇ ἀληθείᾳ, μέγας ὄντως ὁ κυνισμὸς ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι φέρουν εἰς τὴν πόλιν ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων καὶ 15 ἀκόμη σκύλους, μὲ αὐτὴν τὴν ζέστην καὶ τ' ἀλλεπάλληλα κρούσματα τῆς λύσσης.

⁂

Ὡς πιστὸς χρονογράφος ὀφείλω νὰ σημειώσω εἰς τὰς δέλτους ταύτας καὶ τὴν ἀπό τινος εἰσαγωγὴν εἰς Ἀθήνας τοῦ *passa-tempo*. Τὸ πρᾶγμα, μ' ὅλην τὴν φαινομενικὴν ἀσημαντότητά του, εἶνε ἄξιον προσοχῆς, δύναται δὲ πολὺ πιθανῶς νὰ ἐνδιαφέρῃ τὸν κοινωνιολόγον παρατηρητήν. Τὸ *passa-tempo* εἶνε ὡς γνωστόν, τίποτε περισσότερον, τίποτε ὀλιγώτερον, ἢ κολοκυθόσποροι, ξηραινόμενοι καὶ ἀλατιζόμενοι, οἵτινες πωλοῦνται εἰς τὸ ἀργὸν πλῆθος τῶν περιπατητῶν τῶν ἰταλικῶν πόλεων, διὰ νὰ τοὺς μασσοῦν καὶ νὰ περνοῦν τὴν ὥραν των, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ. Τὸ ἔθιμον κρατεῖ γενικώτατον καὶ ἐν Κερκύρᾳ καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἰταλιζούσας πόλεις τῆς Ἑπτανήσου. Καθὰ λέγουν καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς τὴν Σμύρνην. Τόρα εἰσήχθη καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀντικαταστῆσαν τὰ ἀπαισίας μνήμης «κουλούρια καὶ τυρί», ἅτινα παρίστων τὰς Ἀθήνας πόλιν πειναλέων μὴ τρωγόντων κατ' οἶκον ἀλλ' εἰς τοὺς δρόμους, θὰ ἠκούσατε δὲ βέβαια τὰς φωνὰς τῶν πωλητῶν του. Εἷς εὐφυὴς φίλος μου τὸ μετεγλώτισσε χρονοκτόνον. Ἐγώ, σᾶς παρακαλῶ ἁπλῶς ἀλλὰ θερμῶς νὰ συγκρίνετε διὰ μίαν στιγμὴν τὸ «*passa tempo*» τῶν ἰταλῶν καὶ τὸ «χρονοκτόνον» τῶν ἑλλήνων πρὸς τὸ «*limes is money*» τῶν ἄγγλων.

⁂

Μία σκέψις κάθε τόσον:

«Ἄ! διατὶ ὁ ἔρως νὰ μὴν εἶνε αἰώνιος... καὶ διατὶ νὰ παρατείνεται περισσότερον ἀπὸ ἕνα μῆνα;...».

Καιροσκόπος

ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ

[Συνέχεια καὶ τέλος, ἴδε προηγούμενον φύλλον]

Εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἀνοίγονται ἀγοραί, τεϊοπωλεῖα, οἰνοπνευματοπωλεῖα, γραφεῖα πρακτόρων, οἵτινες ἀγοράζουσι τοὺς ἰχθῦς, διασκεδαστικὰ κέντρα μὲ θαυματοποιούς, καταπίνοντας μαχαίρας ἢ ἐξάγοντας πῦρ ἀπὸ τοῦ στόματός των, πρὸς γενικὴν θυμηδίαν τῶν ἁπλοϊκῶν ἁλιέων, οἵτινες μὲ τὰ δέρματα τῶν ἄρκτων περιβεβλημένοι, καὶ μὲ τοὺς πελωρίους σάκκους των ἐν τῇ κεφαλῇ, φαίνονται ὡς ἀλλόκοτα ὄντα, μᾶλλον ἄρκτοι ἢ ἄνθρωποι. Αἱ γυναῖκες εἰσὶ κεχωσμέναι ἐντὸς διαφόρων ἀλωπεκῶν· ἐν αὐταῖς δὲν δύναταί τις νὰ ἴδῃ τὰ εὔγραμμα μέλη των· ἀποτελοῦσι κινούμενον ὄγκον καὶ παρασκευάζουσιν ὅλα τὰ χρειώδη διὰ τὴν ἁλιείαν.

Καὶ ὅτε ἀποφασίζεται ἡ ἡμέρα τῆς ἁλιείας, τότε τὴν ἐν τῇ θαλάσσῃ ταύτῃ πολίχνην τὴν βλέπει τις κινουμένην ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον. Οἱ ἵπποι ζεύγνυνται εἰς τὰ ἔλκηθρα, καὶ οἱ ψαράδες ἀναχωροῦσιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἁλιείας μὲ ᾄσματα καὶ μὲ τὰ ἀπαραίτητα ντέφια.

Νομίζει τις, ὅτι μεταβαίνουσιν εἰς κατάκτησιν πόλεων. Τὸ ἀναχωροῦν αὐτὸ ἁλιευτικὸν σῶμα ὁμοιάζει μᾶλλον σύνταγμα ἀναχωροῦν διὰ μάχην· τόση τάξις ὑπάρχει. Ὅταν δὲ φθάσωσιν εἰς τὸ ὡρισμένον μέρος, εὐρυτάτη ὁπὴ ἀνοίγεται, ἐξ ἧς βλέπει τις τὴν θάλασσαν κάτωθεν τῶν πάγων, τὰ δίκτυα ῥίπτονται ἐντὸς τῆς ὀπῆς, καὶ ἀφοῦ παρέλθῃ ὀλίγη ὥρα, ἄρχεται τὸ ᾄσμα, ᾄσμα θούριον πλέον, οἱ ψαράδες μὲ τὴν ἀπαστράπτουσαν χαρὰν τῶν νικητῶν αἴρουσιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης τοὺς αἰχμαλώτους πελωρίους ἰχθεῖς, τοὺς ἀμιμήτους σουλάδες, ἐρυθρούς, ὡς ἄγγλους, ἄρτι ῥουφήσαντας τζάϊ, καὶ ἐγείρονται λόφοι ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πάγων, ἐνῷ ἀκόμη ἐξακολουθεῖ τὸ τραγοῦδι. Μὲ τὴν λάμψιν δὲ τῶν δάδων, ἐν τῇ λευκῇ πλάκᾳ τῆς πεπηγμένης θαλάσσης, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰς καλύβας των οἱ ἁλιεῖς, οἱ πράκτορες δὲ τὴν πρωΐαν ἀγοράζουσι τοὺς ἁλιευθέντας ἰχθεῖς, καὶ βαγόνια ὁλόκληρα σιδηροδρόμων, ἀναχωροῦσι φορτωμένα ἀπὸ αὐτὰ διὰ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ῥωσσίας.

Τὰ χρήματα διανέμονται ἐξίσου εἰς ἕκαστον ἄτομον λαβὸν μέρος εἰς τὴν ἁλιείαν.

Ὁ βίος αὐτῶν ἐπὶ τῶν χιόνων διαρκεῖ ἐπὶ ὁλοκλήρους μῆνας, ὅτε ὅμως προσεγγίσῃ ὁ Μάρτιος καὶ ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν ἀναμένεται νὰ ψυσήσῃ ὁ βορρᾶς ὅπως θραύσῃ τοὺς πάγους καὶ τοὺς παρασύρῃ, ὅλοι ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν ξηρὰν ἵνα ἀρχίσωσι τὴν θερινὴν ἐργασίαν των, τὴν σπορὰν τῶν ἀγρῶν. Οἱ ἁλιεῖς μεταβάλλονται εἰς γεωργοὺς, ἀντὶ τῶν δικτύων τὸ θέρος προετοιμάζονται τὸ ἄροτρον καὶ αἱ θεριστικαὶ μηχαναί.

※

Τὸ θέρος ἄρχεται ἡ ἁλιεία τῶν ποταμῶν πάλιν· νέαι ἐκστρατεῖαι ὑπὸ ἄλλων κατοίκων. Ὅλα τὰ ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Βόλγα καὶ τοῦ Τανάϊδος χωρία, ὅλαι αἱ μαγευτικαὶ στενίτσαι τῶν Κοζάκων ἑτοιμάζουσι ταῖς βουρδάκαις των, μεθ' ὧν θὰ πλεύσωσι τοὺς ποταμοὺς, καὶ τὰς μπαλαλάϊκας, δηλαδὴ τὰ μπουζούκια των μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ψάλλωσι τὰ ᾄσματά των, ὅτε τὴν νύκτα, ἀναπαυόμενοι ἐπὶ τῆς ὄχθης, θὰ βλέπωσι τὸν ποταμὸν τὸν ἔχοντα ἀργυρᾶν τὴν ἐπιφάνειαν καὶ χρυσοῦν τὸν πυθμένα. Καὶ τὰ ᾄσματα περικλείουσι τόσην χαρὰν, τόσον θαλάσσιον ἄρωμα. Ὁ ψαρᾶς τραγουδεῖ τὰ δημώδα τραγούδια του:

Πέτα, βαρκοῦλα μου μικρή,
Καὶ ἔλυωσε τὸ χιόνι·
Γελᾷ ἡ λίμνη ἀργυρή,
Καὶ σὲ νεράϊδα καρτερεῖ
Κ' ἐσένα καμαρόνει,
Πέτα, βαρκοῦλά μου μικρή,
Καὶ ἔλυωσε τὸ χιόνι.

Εἶν' ἡ θωριά της ἀργυρή,
Φεγγάρι σὰν τὴν βάφει,
Θαμπόνετ' ὅποιος τὴν θωρεῖ,
Καὶ νὰ νοήσῃ δὲν μπορεῖ
Πῶς μέσα κλεῖ χρυσάφι·
Πέτα, βαρκοῦλα μου μικρή,
Νὰ πάρω τὸ χρυσάφι.

Ὅταν ἑτοιμασθῶσιν αἱ βουρδάκες καὶ λικνίζονται κατάλευκοι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, τότε ἐν συμπεφωνημένῃ ἡμέρᾳ, ὅλοι ἀπέρχονται, ἔχοντες τὸν σταρσινά, τὸν ἀρχηγόν, ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ ἐπιδίδονται εἰς τὴν ἁλιείαν, ἐξάγοντες διὰ τῆς ἐργασίας των, ἀπὸ τῆς ἀργυρᾶς λίμνης, τὸν χρυσόν, ὅστις τοὺς καθιστᾷ εὐδαίμονας καὶ πλουσίους. Τὸ χαβιάρι ἁλιεύεται, καὶ τὰ ρούβλια πληροῦσι τὰ θυλάκια τοῦ φιλέργου τούτου λαοῦ. Αἱ λίμναι καὶ οἱ ποταμοὶ πλημμυροῦνται ὑπὸ λέμβων καὶ ἡ ταραχὴ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀντηχεῖ ἐπὶ τῆς ἀργυρᾶς λίμνης.

Τὴν νύκτα δὲ ἀνάπτονται τὰ πυρά, καὶ ἀπὸ μακρὰν βλέπει τις τὰς ἀπειραρίθμους φλόγας ἀντανακλωμένας ἐπὶ τῆς λίμνης· νομίζει τις ὅτι αὕτη νέμεται ὑπὸ πυρᾶς. Τὸ θέαμα τότε εἶναι μαγευτικώτατον, πανταχοῦ ἀκούονται αἱ καμπάναι, ὅπως τὰς καλοῦσιν, αἵτινες ποιοῦσι παταγώδη θόρυβον, προσκρουόμεναι ἐπὶ τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ ἰχθεῖς περίτρομοι ἐκ τοῦ κρότου παρασύρονται τυφλοί, εἰσέρχονται εἰς τὰ δίκτυα τῶν ἁλιέων, ὅτε δὲ ταῦτα πληρωθῶσιν ἀνασύρονται καὶ μεταφέρονται εἰς τὰς παραλίας.

Αἱ γυναῖκες τότε τοὺς μεταφέρουσιν εἰς τὰς ἀγοράς. Αἱ σύζυγοι καὶ αἱ ἀδελφαὶ τῶν ἁλιέων γίνονται ἰχθυοπώλιδες. Καὶ τί ἰχθυοπώλιδες, μὲ κοράλλινα χείλη καὶ μὲ μαργαριταρένια δοντάκια. Ὁ ἀνοικτὸς ὀλίγον στηθόδεσμος, διαγράφει μαγικώτατον στῆθος, τὸ δὲ μειδίαμά των εἶνε ὀρεκτικώτερον ἀπὸ τὰ ψάρια των. Καὶ εἶνε τόσον ἀγαθαὶ αἱ καϋμέναι, ἀκούουν τὰς θερμὰς ἀνακραυγὰς τῶν διερχομένων ἀγοραστῶν καὶ μειδιῶσιν, εἰσέρχονται εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ ἀγοραστῶν οἵτινες ὁμιλοῦν διῳρουμένως καὶ διὰ παραβολῶν, καὶ ὅμως ἔχουν τὴν ὄρεξιν νὰ τοὺς ἀκούουν, νὰ τοῖς ἀπαντοῦν, μὲ μοναδικὴν εὐφυΐαν καὶ μὲ ἀκκισμοὺς οἵτινες ξετρελλαίνουσι, ἰδίως τοὺς ἑλληνάς μας, τοὺς βλέποντας αὐτὰς μὲ τακερὰ καὶ ἐρωτύλα βλέμματα καθημένας ἐπὶ μιᾶς ἀνατετραμμένης κοφίνου καὶ πρὸ πλήρους ἄλλης ἰχθύων, οὓς ἤγρευσαν ὁ σύζυγος καὶ ὁ ἀδελφός των. Οἱ ἀγρευταὶ πάλιν αὐτῶν εἶνε οἱ ὑπαξιωματικοί· οὗτοι ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν μεταβαίνουσιν εἰς τὰ ἰχθυοπωλεῖα, ὄχι ὅπως ἀγρεύσωσιν ἰχθεῖς, ἀλλὰ ἰχθυοπώλιδας. Πρέπει τις νὰ ἴδῃ τὰς ὑποκλίσεις τῶν πελωρίων οὐσάρων, μὲ τοὺς μακροὺς μύστακας, πρὸ τῶν ἰχθυοπωλίδων, ἵνα σχηματίσῃ ἰδέαν τῆς μαγνητικῆς αὐτῶν ἕλξεως. Ἡ πτωχὴ ψαροποῦλα λησμονεῖ ἐνίοτε καὶ τὰ ψάρια καὶ τὰ κοφίνιά της καὶ παρατηρεῖ τὸν οὐσάρον, ὅστις τῇ προσμειδιᾷ· πρὸ τῆς θέας δὲ αὐτοῦ λυόνει καὶ συντρίβεται ἡ δυστυχής. Ποῦ νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὰς ἐκφράσεις τοῦ οὐσάρου. Τὰ χρυσᾶ κομβία, οἱ μεγάλοι του μύστακες, ἡ σπάθη, ὅλα ταῦτα ἀρκοῦσιν ἵνα παραλύσουν ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς κρίσεως καὶ αἱ ψαροποῦλαι συχνότατα πίπτουσιν εἰς τὰ δίκτυα τῶν οὐσάρων. Ταῦτα ἤγειραν ἄλλοτε θόρυβον καὶ τὸ φρουραρχεῖον τῆς Πετρουπόλεως ἠναγκάσθη νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν εἴσοδον αὐτῶν εἰς τὰ ἰχθυοπωλεῖα· ἀλλὰ αἱ διαταγαὶ αὗται εἶνε ἀπὸ ἐκείνας, αἵτινες δὲν τηροῦνται ποτέ, μὲ ὅλας δὲ τὰς ἀπαγορεύσεις, πάντοτε αἱ ἀγοραὶ εἰσὶ πεπληρωμέναι ἀπὸ τοὺς κυανοῦς πίλους τῶν οὐσάρων.

※

Τὰ θεάματα ταῦτα δὲν παρέχει ἡ ἀγορά μας· ἐν αὐτῇ μόνον Εὐρωπαία τις μὲ τὸ καλαθάκι της θὰ φανῇ, ἄλλη γυναικεία μορφὴ δὲν παρουσιάζεται· δὲν ἔχει ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην καλὴν ῥήμην ἡ ἀγορά μας· σήμερον ἴσως εἶνε ὑπερβολικὴ ἡ ἰδέα, ἣν ἔχουσι περὶ τῶν ἰχθυοπωλῶν μας, ἄλλοτε ὅμως, ἀτυχῶς, δὲν ἠδύνατο νὰ διέλθῃ κυρία χωρὶς ν' ἀκούσῃ ὄπισθέν της παντὸς εἴδους βαναυσολογίας, αἵτινες θὰ τὴν ἔκαμνον νὰ ἐρυθριάσῃ μέχρι τῶν ὤτων· εὐτυχῶς πάντα ταῦτα ἐξηλείφθησαν καὶ οἱ ἰχθυοπῶλαί μας εἶνε εὐπρεπεῖς ὅπως δήποτε, ἐν τούτοις ἀκόμη δὲν κατώρθωσαν νὰ ἴδουν κυρίας ὡς ἀγοραστάς.

Ἀλλὰ μήτε ἡ ἁλιεία παρέχει πρωτοτυπίαν, ἐκτὸς μόνον τῆς ἁλιείας τῶν παραλίων τῆς Μάνης. Ἐκεῖ αἱ λέμβοι θεωροῦνται ὡς πολυτέλεια ἀκόμη.

Οἱ Μανιᾶται ἁλιεῖς, εὑρίσκονται εἰσέτι εἰς τὴν πρωτογενῆ περίοδον τῆς ναυτιλίας· ἡμιπεφυσημένοι ἀσκοὶ ἀποτελοῦσι τὰς λέμβους των· ταύτας δὲ ἱππεύουσι δίκην ἵππων, καὶ μεταχειριζόμενοι τὰς χεῖρας ἀντὶ κωπῶν, πλέουσι καὶ ἁλιεύουν. Ὁ διερχόμενος δὲ τὰ παράλια ἐκεῖνα βλέπει περίεργα τοιαῦτα θεάματα τὸ θέρος, τάγματα θαλασσίων ἱππέων καταγινομένων εἰς ἄγραν. Οἱ πατέρες τῆς ἐφευρέσεως ταύτης εἰσὶν οἱ Μανιᾶται, οἵτινες μετὰ σοβαρότητος ἀκαδημαϊκῶν ἐπὶ τῶν τουλουμίων ἀγρεύουσι τὸν κοκωβιόν των. Ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος μόνον ἐν Μεσολογγίῳ ἀπαντᾶται πρωτοτυπία τις ἁλιείας. Ἀλλὰ τοὺς ψαράδες τῆς λίμνης τοῦ Μεσολογγίου τοὺς διέφθειρεν ἡ πολιτική. Ἀπὸ ἀφελεῖς, ἡλιοκαεῖς, τετραγώνους ἄνδρας, ζῶντας μὲ τὸ μονόξυλον καὶ μὲ τὸ σταλίκι των, τοὺς κατέστησε πολυπράγμονας κομματάρχας, καὶ ἤδη ἐλκύει αὐτοὺς πλειότερον τὸ καπηλεῖον ἢ ἡ γαλανὴ λίμνη ἡ ἔχουσα καὶ ἐν Ἑλλάδι ἀργυρᾶν τὴν ἐπιφάνειαν καὶ χρυσοῦν τὸν πυθμένα.

Θ. Βελλιανίτης

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΥΚΗΝ

Εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ λόφου, χωμένον εἰς τοῦ βράχου τὴν ρωγμήν, ὡς νὰ ἐζήτησε προστασίαν ὑπ' αὐτόν, μικρόν, σιωπηλὸν κ' ἔρημον, ἐγείρεται τὸ ἐκκλησίδιον. Ὡς ἀναχωρητὴς μισῶν τὴν τύρβην τοῦ κόσμου, ἀποστέρξας τὴν ζωὴν ἀσκητής, κατέφυγεν ἐπίτηδες θὰ ἔλεγες ἐκεῖ ἐπάνω, ἐνεσφηνώθη, κ' ἐξησφαλισμένον, βλέπει τόρα ἀπὸ τοῦ ὕψους του, κάτω, τὴν μυριοθόρυβον πόλιν, τὴν πεδιάδα, ἣν σκιάζει κονιορτοῦ σύννεφον, καὶ τῆς ὁποίας ἡ βοή, μόλις ἀνέρχεται, εἰς ἐκπνέοντα κύματα, μέχρι τῶν ποδῶν του. Ἅμα φθάσῃς, διασκελίζων δύο ἢ

τρεῖς μόνας βαθμίδας, εὑρίσκεσαι ἐντὸς αὐτοῦ. Ἀντὶ τέμπλων καὶ θόλων καὶ τρούλλων, τὴν κορυφήν του σκεπάζει, ἁπλῆ ἐκ κεράμων στέγη. Παρὰ τὸν τοῖχον του, ἀνηρτημένη ἐκ φαγωμένου σχοινίου, κρέμαται ἀπὸ ξύλου σαπέντος, μία γηραλέα καμπάνα, ἧς ὁ ἦχος, θλιβερός, ραγισμένος, ἀκούετ' ἐνίοτε, περὶ δυσμὰς ἡλίου. Μάνδρα στενή, περιτρέχει γύρω του, ἀπὸ τῆς μιᾶς ἄκρας τῆς κοιλότητος τοῦ βράχου ἀρχομένη, καὶ εἰς τὴν ἄλλην τελευτῶσα, κυκλόνουσα αὐτό, ἐν εἴδει τείχους, ὅπερ σχηματίζει ἔμπροσθέν του ὡς μικρὰν πλατεῖαν. Καὶ τοῦ περιβόλου αὐτοῦ τὸν στολισμόν, ἀποτελοῦν τρίς θρανία, ἐξηρθρωμένα, χωλά, οἱ θυσσανώδεις κλῶνοι ἀρτιφυοῦς πεύκου, καὶ μία λεύκη, μικρά, εἰς τὴν πρώτην ἀνάπτυξίν της, ἀνθοῦντα ἐν τῷ μέσῳ. Ἐγγὺς αὐτῶν, καλυπτόμενον μὲ δύο σανίδας, πηγάδι προβάλλει τὰ λίθινα χείλη του. Καὶ εἰς τὸ βάθος, παρὰ τὴν ρίζαν τοῦ βράχου, μεμονωμένη, μία μεγάλη συκῆ, ἁπλόνει τὰ πλατέα φύλλα της. Δὲν εἶνε ὅμως μόνον αὐτός, τοῦ στενοῦ περιβόλου ὁ πτωχὸς κόσμος. Ἀκριβῶς ὑπὸ τὴν συκῆν, στεγαζομένη ἐκ τῶν κλάδων της, στηριζομένη σχεδὸν ἐπὶ τοῦ κορμοῦ αὐτῆς, ὡς νὰ ἐκφύεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους πλησίον της, εὐθυτενής, μαρμαρίνη στήλη, ἐπιτυμβία, ὑψοῦται, μὲ τὸν λευκόν της σταυρὸν ἐπὶ κεφαλῆς. Καὶ ἐπ' αὐτῆς, μὲ ὀγκώδη κεφαλαῖα γράμματα, χαραγμένα βαθέως ἐπὶ τοῦ μαρμάρου, σκαλισμένα, ἀναγινώσκεται ἡ ἐπιγραφή. Ἐνθάδε κεῖνται τὰ ὀστᾶ τῆς μακαρίτιδος Ἐκατερίνης, συζύγου Ἀθανασίου Γκίγκιζα. Ἀπεβίωσε τὴν 4 Ἰανουαρίου 1869. Εἶνε ἁπλουστάτη ἐπιγραφή, μετακομιδῆς λειψάνων, γυναικὸς τοῦ λαοῦ, γραίας, κατοικούσης πιθανῶς, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς της, εἴς τινα τῶν παρακειμένων συνοικιῶν, καὶ τῆς ὁποίας οἱ συγγενεῖς, ἔτη μετὰ τὸν θάνατόν της, ἐκπληροῦντες τὸν ὕστατον φόρον τοῦ σεβασμοῦ, θὰ μετέφεραν τ' ἀπομεινάρια, ἐκ τοῦ νεκροταφείου, νὰ τὰ θάψουν εἰς τὸν περίβολον τοῦ γειτονικοῦ ναΐσκου των. Ἀλλ' ἀποκάτω ἀπ' αὐτήν, ἀμέσως ὕστερον, σχεδὸν μὴ χωριζομένη, ἄλλη ἐπιγραφὴ προσπίπτει εἰς τὸ βλέμμα. Εἶνε ὀκτὰς ὀνομάτων πάλιν, γυναικείων καὶ αὐτῶν, γραμμένων μὲ μολυβοκόνδυλον. Κατὰ μῆκος, τὸ ἓν κάτωθεν τοῦ ἄλλου, παρατάσσονται, μέχρι τῆς βάσεως τῆς στήλης, παρακολουθοῦν τὸ ὄνομα τῆς νεκρᾶς, προφανῶς ὄχι νεκρῶν βέβαια ἐπίσης, περιέργως, ὡσὰν νὰ ἦλθαν ἐκεῖ ἀπὸ σκοποῦ, διὰ νὰ τῆς κάμουν συντροφιάν. Καὶ εἰς τὸ πλάγι των, μακρὰ γραμμή, τραβηγμένη κατὰ μῆκος καὶ αὐτή, πέραν τῆς ὁποίας, ἄλλη ἐπιγραφή, κοινή, γραμμένη μὲ τὸ ἴδιον μολύβι, τ' ἀντικρύζει. Καὶ ἀποκάτω ἀκόμη, ἄλλη πάλιν, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, κοινὴ ὁμοίως, ὡς συνοψίζουσα καὶ τὰς δύο, ἁπλοῦται κατὰ πλάτος. Καὶ αἱ ποικίλαι ἐπιγραφαί, αἱ νέαι, αἱ πρωτότυποι αὐταί, ἰδοὺ τί λέγουν· — Σοφία Παρηγόρη, Καλυψὼ Μανωλακάκη, Φανὴ Θηβαίου, Σοφία Στεργίου, Ὄλγα Βάθη, Ἑλένη Παπαθανασοπούλου, Θάλεια Φασίτσα, Φωτεινὴ Ξάνθη. 28 Ὀκτωβρίου, Σάββατον, ὥρᾳ 4 μ. μ. 1889. Ἅπασαι ἄκραι φίλαι μέχρι τάφου. — Τὰ ὀκτὼ ὀνόματα, ἐκτείνονται κατὰ σειράν, παρ' ἄλληλα, συμπιεζόμενα σχεδόν, καταλαμβάνουν ὅλην τὴν νανώδη στήλην, μαῦρα ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς της ὄψεως. Θὰ ἔλεγες, ὅτι συσφίγγοντ' ἐκουσίως, τὸ ἓν πρὸς τ' ἄλλο, διὰ νὰ χωρέσουν, ἢ καὶ διὰ νὰ δανεισθοῦν θερμότητα, φρίσσοντα ἐπὶ τῆς κρύας πλακός. Κορασίδες βεβαίως ὅλαι, ἀπὸ δεκατριῶν ἕως δεκαὲξ ἐτῶν ἀναμφιβόλως, μαθήτριαι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα. Γνωστῶν οἰκογενειῶν τῆς Νεαπόλεως αἱ πλεῖσται, εἰς τὸ πρῶτον ἄνθος τῆς ἥβης, εἰς τὴν πρώτην ἀκμὴν τῆς ὑπάρξεως. Θὰ ἦλθαν τὸ Σάββατον αὐτό, προδήλως, ἐπωφελούμεναι τῆς ἀργίας τοῦ σχολείου των τὸ ἀπόγευμα, χάριν περιπάτου, θ' ἀνερριχήθησαν τὸν κοντινὸν εἰς τὰ σπήτια των λόφον, διὰ ν' ἀναπνεύσουν ἐν ἐλευθερίᾳ, ἐν λήθῃ ἐπὶ μίαν ἡμέραν τοῦ πληκτικοῦ μαθήματος καὶ τῆς ἀνιαρᾶς διδασκαλίσσης, διὰ νὰ ταράξουν τὸ ἔρημον ἐκκλησίδιον μὲ τοὺς ἀργυροήχους των γέλωτας καὶ μὲ τὰ εὔθυμα ποππύσματά των. Μόναι, χωρὶς ὀχληρὰν παιδαγωγόν, χωρὶς προσεκτικὴν μητέρα, χωρὶς πατέρα σοβαρὸν καὶ συμβουλεύοντα, δίχως νὰ εἰποῦν ἴσως τίποτε εἰς κανένα ποῦ θὰ ὑπάγουν, ἐκ κοινῆς συμφωνίας, ἐν ὁρμῇ ἀνεξαρτησίας, ὑπείκουσαι εἰς τ' ἀχαλίνωτα, τὰ θεῖα ἔνστικτα, δι' ἓν ἀπόγευμα ἐξυπνήσαντα ἐντός των, ἅτινα ὠθοῦν τὴν μικρὰν δορκάδα ν' ἀναπηδᾷ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δασῶν, ἢ τὸν ἀρτιγέννητον νεβρόν, νὰ ἅλλεται πρὸς τοῦ βουνοῦ τὴν κορυφήν, διὰ νὰ χαιρετίσῃ ἐκεῖθεν, ἀφ' ὑψηλοῦ, τὴν μεγάλην μητέρα του Φύσιν. Θ' ἀλληλεκρατοῦντο βέβαια ἐκ τοῦ βραχίονος ἀναβαίνουσαι αἱ περισσότεραι, θὰ ἔσπευδαν πρὸς τὸν τραχὺν ἀνήφορον, καὶ θὰ συνωμίλουν διαρκῶς, καὶ θὰ ἠδολέσχουν ἀδιακόπως, ἐν τῇ ἡδονικῇ αἰσθήσει τῆς προσκαίρου των χειραφετήσεως, ἐν τῇ εὐθύμῳ ὑπερηφανείᾳ διὰ τὸ πραξικόπημα. Καὶ θὰ ἐβάδιζαν ὅπως ἂν ἐτύχαινε, πρὸς τὴν φορὰν τῆς εὐμεταβλήτου των ὀρέξεως, ἄλλοτε κατὰ ὁμάδας εὐαρίθμους, ἀποσπωμένας ἀπ' ἀλλήλων, διὰ νὰ ἑνωθοῦν αὖθις μετ' ὀλίγον, ἢ παντοιοτρόπως νὰ ἀλλάξουν, ἄλλοτ' ἐν μιᾷ ζωηρᾷ μάζῃ, προχωρούσῃ φύρδην μίγδην. Καὶ θὰ ἐπροπορεύοντο κάποτε τινές, διὰ νὰ εὑρεθοῦν μετὰ μικρὸν ὀπίσω, καὶ θὰ ἤρχοντο ἄλλαι τελευταῖαι διὰ νὰ εὑρεθοῦν αἴφνης ἐμπρός, καὶ θὰ ἐβραδυπάτουν αὐταὶ τόρα διὰ ν' ἀφεθοῦν κατόπιν γρήγορα εἰς δρόμον, καὶ θὰ διεσκέλιζον ἐκεῖναι ἤδη τὸ πρανὲς ὡκεῖαι, διὰ νὰ σταματήσουν ἔπειτ' ἀποκαμωμέναι, ἐν ὅλῃ τῇ δυνατῇ ἀταξίᾳ, ἀκαταστασίᾳ, συμπλεκόμεναι ἢ μακρυνόμεναι ἢ συμμιγνύμεναι ἢ χωριζόμεναι, κατὰ τὴν στιγμιαίαν θέλησιν ἢ τὴν ἀκαριαίαν ἔφεσίν των. Καὶ θὰ τὰ ἔλεγαν πολλαὶ αὐτῶν συχνάκις, κατὰ δύο, ἀσχολοφανεῖς, σοβαρευόμεναι, μὲ φευγαλέα ἐρυθήματα καὶ μειδιάματα πτερόεντα, σιγὰ-σιγά, ὡς ν' ἀνεκοίνουν μεταξύ των σπουδαῖα μυστικά, καὶ θὰ ἔτρεχαν πολλάκις ἄλλαι, διαγωνιζόμεναι, ποία νὰ προσπεράσ' εἰς τὴν ταχύτητα, μὲ μικρὰς-μικρὰς ὀξείας συνεχεῖς φωνὰς πτηνῶν ἐξαφνισθέντων καὶ πηδήματα, ἐν τῷ κοχλασμῷ τοῦ νεανικοῦ των αἵματος, ἐν τῇ ἀνάγκῃ τῶν παιδικῶν των μελῶν νὰ κινηθοῦν. Καὶ θὰ ἐπροσποιοῦντο πῶς ἐμάλλωναν τὰς μᾶλλον ταραχώδεις μερικαί, θὰ ἐπροσπάθουν νὰ ὑποδυθοῦν μεγαλητέρων προσωπεῖον, χωρὶς νὰ ἠμποροῦν νὰ τὸ κρατήσουν, ἐπιθυμοῦσαι νὰ φανοῦν ὡς δῆθεν φρόνιμοι, ἀδεξιώταται καὶ χαριέστατ' ἐν τῇ ὑποκρίσει των. Καὶ θὰ συνέλεγαν ἀναμφιβόλως, ὅλα τ' ἀγροδίαιτα λουλούδια, ὅσα θὰ εὕρισκαν καθ' ὁδόν, καὶ θὰ ἐστόλιζαν μὲ αὐτὰ τὰ καπελλάκια των, καὶ ἡ ὀμπρελλίτσες των ἐρυθραὶ θ' ἀνεπετάννυντο, ὑπὸ τὸν ἥλιον τοῦ φθινοπώρου, καὶ θὰ ἤσθμαιναν, καὶ θὰ ἐγέμιζαν τὴν ἔκτασιν μὲ θόρυβον καὶ ἀλαλητόν. Καὶ ἀφοῦ, καταϊδρωμέναι, σκονισμέναι, ἀλλὰ πλήρεις χαρᾶς, πλήρεις ἀγαλλιάσεως, θὰ ἔφθασαν ἐκεῖ ἐπάνω, καὶ ἀνέδησαν τὰς δύο ἢ τρεῖς βαθμίδας, καὶ ἐμβῆκαν εἰς τὸν περίβολον, καὶ ἐκάθησαν εἰς τὰ σπασμένα του θρανία, διὰ νὰ ξεκουρασθοῦν τάχα καὶ λιγάκι, καὶ θὰ ἀπέβλεψαν μὲ τὰ ἔκπληκτα ὄμματά των πρὸς τὸν εὐρὺν καὶ διαυγῆ ὁρίζοντα, καὶ θὰ παρετήρησαν τὴν μυριοθόρυβον πόλιν, συνταρασσομένην ἐκ τοῦ ἀγῶνος τῆς ζωῆς της, ἀφρόντιδες νέαι, οὐδὲν ἐννοοῦσαι ἀκόμη ἐξ αὐτῆς, ἢ τὴν γλυκεῖαν μέθην τῶν δεκαπέντε ἐτῶν των. Ἔπειτα, ἀεικίνηται, ἀκούρασται, ἐκ μιᾶς στιγμῆς ἀναπαύσεως ἀντλοῦσαι δύναμιν χρόνων, θὰ ἤρχισαν ἐξετάζουσαι τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν, καὶ θὰ περιῆλθαν τὴν μάνδραν, καὶ θὰ ἔπαιξαν ἐν τῷ περιβόλῳ, καὶ θὰ ἔσκυψαν διὰ νὰ ἰδοῦν τὸ βαθὺ πηγάδι, καὶ θὰ ἔκοψαν κανένα κλῶνον τοῦ ἀρτιφυοῦς ὡς αὐταὶ πεύκου ἢ τῆς ὡς αὐταὶ νεαρᾶς λεύκης. Κ'ἐν τῷ μεταξύ, καμμία ἐξ αὐτῶν, θὰ ἐπλησίασε καὶ εἰς τὴν μονήρη στήλην, ὑπὸ τὴν συκῆν, τὴν καλύπτουσαν τὰ ὀστᾶ τῆς γραίας, καὶ γελῶσα, μὲ ὅλην τὴν πρὸς τὸ ἄγνωστον ἀφοβίαν τῆς ἡλικίας των, μὲ ὅλην τὴν νηπιώδη ἀσυνειδησίαν τῶν πραγμάτων, θ' ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως τὴν ἐπιγραφήν: «Ἐνθάδε κεῖνται τὰ ὀστᾶ τῆς μακαρίτιδος Ἐκατερίνης, συζύγου Ἀθανασίου Γκίγκιζα. Ἀπεβίωσε τὴν 4 Ἰανουαρίου 1869». Καὶ θὰ ὑπέδειξε πιθανῶς εἰς τὰς συντρόφους της τὴν διαλάμπουσαν τοῦ γράψαντος ἀνορθογραφίαν, καὶ θὰ ἐπεῖπε δῆθεν ἀπευθυνομένη πρὸς αὐτόν: — Αἴ μωρὲ κακομοίρη, μηδενικὸ ποῦ θὰ σοῦβαζε ἡ κυρία Χαρίκλεια, ἂν τῶγραφες στὴν ἐξήγησί σου... — Καὶ κιχλισμοὶ θ' ἀντηλλάγησαν εὐθύς, καὶ περιέργεται θὰ ἠγέρθησαν ἀκράτητοι, καὶ θὰ ἐπλησίασαν ὅλαι νὰ κυττάξουν, καὶ θὰ συνωθοῦντο περὶ τὸ νεκρικὸν μάρμαρον, καὶ ἡ κυρία Χαρίκλεια θὰ ἐκοροϊδεύθη προσηκόντως. Κατόπιν, ἴσως ἡ ἰδία ἴσως ἄλλη, θὰ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσεπίτσα της καὶ τὸ μολυβοκόνδυλόν της, καὶ θὰ ἐπλησίασε περισσότερον, καὶ θὰ εὗρεν ἀστεῖον, νὰ γράψῃ, ἐκεῖ, ἐπάνω εἰς τὴν στήλην τοῦ τύμ-

βου, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὑπὸ τὸ τῆς γραίας. Καὶ ἤρχισε:-Σοφία Παρηγόρη, Καλυψὼ Μανωλακάκη, Φανὴ Θηβαίου, Σοφία Στεργίου, Ὄλγα Βάθη, Ἑλένη Παππαθανασοπούλου, Θάλεια Φασίτσα, Φωτεινὴ Ξάνθη. — Καὶ ἔβαλε τὴν ἡμερομηνίαν εἰς ἀνάμνησιν, καὶ τὸ ἔτος, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, καὶ τὴν ὥραν ἀκόμη, ἐνθύμημα παντοτεινόν. Καὶ μετατοῦτο, δι' ὁμοφώνου ἐπινεύσεως, θὰ ἐτράβηξεν εἰς τὸ πλάγι τὴν περιληπτικὴν γραμμήν, καὶ πέραν αὐτῆς, ἀπεθανάτισε τὴν παιδικὴν ἀγάπην, τὴν συνδέουσαν τ' ἀθῶα ἔτη των, καὶ ἣν ἐν τῇ ἀγνοίᾳ, τῇ ἁπλότητι αὐτῶν, θενὰ νομίζουν αἰωνίαν. Ἅπασαι φίλαι μέχρι τάφου. Ἐπιτέλους, θὰ ἔφυγαν, θὰ κατέβησαν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, θὰ ἐγκατέλειψαν τὸν γηραιὸν βράχον, ὡσὰν νὰ ἔλεγες τὸν γηραιὸν παπποῦν, ἄνθη φυέντα μίαν στιγμὴν εἰς τοὺς πόδας του διὰ νὰ τὰ στερηθῇ πάλιν ἀμέσως, εἰς τὴν μόνωσίν του καὶ τὴν σιγήν. Ἔκτοτε, ἡ ἐπιγραφὴ των μένει ἐκεῖ, ὅπως μένει ἡ ἄλλη, ἡ σκαλισμένη ἐπὶ τοῦ λίθου. Ἡ συκῆ ἁπλόνει ἐπ' αὐτῆς τὰ πλατέα φύλλα της καὶ ὁ βράχος ρίπτει τὴν ἡμέραν τὴν σκιάν του. Ἡ στήλη ἐγείρεται, φέρουσα εἰς τὸ ἐξῆς, τὸ ὄνομα μιᾶς νεκρᾶς καὶ ὀκτὼ ζώντων, ἐν πλήρει δόξῃ καλλονῆς καὶ θάλους. Καὶ ἡ θέα τῶν νεανικῶν αὐτῶν ὀνομάτων, πλησίον τοῦ τῆς πρεσβύτιδος, γεννᾷ ὅλως ἰδιόρρυθμον συναίσθημα εἰς τὴν ψυχήν. Θὰ ἔλεγες, ὅτι ἐπὶ τοῦ μονήρους αὐτοῦ μνήματος, ἡ ἀνυπαρξία τείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὴν ὕπαρξιν, τὸ παρὸν προσμειδιᾷ πρὸς τὸ παρελθόν, ἡ ἀκμὴ ἀδελφοῦται πρὸς τὴν παρακμὴν καὶ τὴν ἐκμηδένισιν. Αἱ δύο ἐπιγραφαί, φαίνονται ὡς γρονθοκοποῦσαι ἀλλήλας ἢ συμπληροῦσαι ἑαυτάς. Ἡ πρώτη, καταχέει ὡς σκυθρωπὸν πέπλον ἐπὶ τῆς δευτέρας. Καὶ ἡ δευτέρα, ἀντανατέλλει ὡς μυστικὴν αἴγλην, φαεινὴν ἀνταύγειαν ἐπὶ τῆς πρώτης. Νομίζεις, ὅτι ἐκείνη ἐγράφη, οἱονεὶ ζοφερὰ ἀπειλὴ πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτή, οἱονεὶ τολμηρὰ αὐθάδεια πρὸς ἐκείνην. Θὰ ὑπέθετες, ὅτι ἐπίτηδες αἱ θορυβώδεις ἐπισκέπτριαι, καίτοι ἀσυνειδήτως, ἔγραψαν ἐντούτοις αὐτήν, πρόκλησιν ὑπερόχου ἀδιαφορίας καὶ περιφρονήσεως πρὸς τὸ μέλλον, τὸ μέλλον καὶ αὐτῶν, — ὦ, εἴθε ὅσῳ τὸ δυνατὸν μᾶλλον μεμακρυσμένον! —, ὅπως παντὸς ἐπὶ τῆς γῆς ὄντος, τὸ μέλλον ὅπερ, κατ' ἀσύνηθες, ἀδυσώπητον ὀξύμωρον, ἀντιπροσωπεύει μετὰ τοῦ παρελθόντος ἡ ἄλλη ἐπιγραφή. Καὶ θὰ ὑπέθετες ἀφ' ἑτέρου ἅμα, ὅτι ἐν μυστηριώδει καὶ σκοτεινῇ προαισθήσει, αἰφνιδίως ἐπισκηψάσῃ, τὴν ἔγραψαν εἰς ἀναγνώρισιν μᾶλλον τοῦ μέλλοντος τοῦ ἀφύκτου αὐτοῦ, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν κατ' ἐξοχὴν ἀφροντίστων, δειλῆς ὑποταγῆς ἀφελῆ ἔνδειξιν, ἔδωκαν δι' αὐτῆς σιωπηλὴν ὑπόσχεσιν πρὸς τὴν ἐν αὐτῷ οἰκοῦσαν, ἡτοίμασαν τὸ ἐπιτύμβιόν των αἱ ἴδιαι ἀπὸ τοῦδε παρὰ τὸ ἐκείνης. Καὶ ἐνῷ ὁ ἥλιος, δύων ἐκεῖ κάτω, ὀπίσω τοῦ Πάρνηθος, ἀποχαιρετίζει μὲ τὰς τελευταίας ἀκτῖνας του τὸ ἐρημικὸν ἐκκλησίδιον, τὰ ὀνόματα τῶν τρελλῶν κορασίδων, ἐκρήγνυνται ἐπὶ τοῦ μαρμάρου ὑφ' ὃ κεῖνται τῆς γραίας τὰ κόκκαλα, φαιδρά, ὡς εἰρωνικὸς καγχασμὸς τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Νεότητος πρὸς τὸν Θάνατον, καὶ παραδόξως ταυτοχρόνως πένθιμα, ὡς ἀπροσδόκητος καὶ ἀλλόκοτος ἀρραβὼν πρὸς τὸν Τάφον...

Μιχαὴλ Μητσάκης

ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΕΝΕΦ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

(συνέχεια· ἴδε σ. 30.)

Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν διὰ τῆς κλίμακος τῆς ὑπηρεσίας καὶ εἰσέδυσα εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ὁ διάδκας μου (ὁ ἰδιαίτερός μου θεράπων) ἐκοιμᾶτο κατὰ γῆς καὶ ἔπρεπε νὰ τὸν διασκελίσω. Ἐκ τούτου ἀφυπνίσθη, καὶ ἰδών με, μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ μήτηρ μου ἦτο καὶ πάλιν δυσηρεστημένη ἐναντίον μου καὶ ἤθελε νὰ στείλῃ νά με ζητήσῃ, ἀλλ' ὁ πατήρ μοῦ τὴν εἶχεν ἐμποδίσῃ.

Συνήθως οὐδέποτε ἐπορευόμην νὰ πλαγιάσω πρὶν καλονυκτίσω τὴν μητέρα μου, καὶ ζητήσω τὴν εὐχήν της· ἀλλὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἦτο ἀδύνατον!

Εἶπον δὲ πρὸς τὸν διάδκαν μου ὅτι θὰ ἐκδυθῶ καὶ θὰ πλαγιάσω μόνος μου, καὶ ἔσβεσα τὸ κηρίον. Ἀλλ' οὔτε ἐξεδύθην οὔτε ἐπλαγίασα.

Ἐκάθισα ἐπί τινος καθίσματος καὶ ἐπὶ πολὺ ἔμεινα ὡς διατελῶν ὑπὸ γοητείαν. Ὅ τι συνησθανόμην ἦτο τόσον καινοφανὲς καὶ τόσον ἡδύ!.. Ἤμην ἀκίνητος μόλις βλέπων πέριξ μου· ἀνέπνεον βραδέως καὶ ἐκ διαλειμμάτων μόνον. Καὶ ὀτὲ μὲν ἐγέλων ἐνθυμούμενος, ὀτὲ δὲ ᾐσθανόμην ἐνδόμυχον ψῦχος, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἠγάπων, καὶ ὁ ἔρως οὗτος ὁ τοσοῦτον προσδοκώμενος ἰδοὺ τί ἦτο... Τὸ πρόσωπον τῆς Ζηναΐδος ἐπλανᾶτο ἡσύχως ἐνώπιόν μου ἐν τῷ σκότει. Ἐπλανᾶτο μὲν ἀλλὰ δὲν ἐξηφανίζετο. Τὰ χείλη της εἶχον ἔτι τὸ αἰνιγματῶδες μειδίαμά των· οἱ ὀφθαλμοί της μὲ παρετήρουν ὀλίγον τι λοξῶς, μετὰ τρόπου ἐρωτηματικοῦ ἅμα καὶ ρεμβώδους καὶ τρυφεροῦ... ὡς ὅτε εἶχον ἀποχωρισθῇ αὐτῆς.

Τέλος ἠγέρθην καὶ ἐπλησίασα εἰς τὴν κλίνην μου ἀκροποδητὶ καὶ ἡσύχως χωρὶς νὰ ἐκδυθῶ, καὶ ἐπέθηκα τὴν κεφαλήν μου ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ὡς ἐὰν ἐφοβούμην μήπως συνταράξω, δι' ἀποτόμου τινὸς κινήσεως, πᾶν τὸ πληροῦν τὴν καρδίαν μου.

Κατεκλίθην ἀλλὰ δὲν ἔκλεισα τοὺς ὀφθαλμούς. Μετ' οὐ πολὺ παρετήρησα ὅτι ἐν τῷ δωματίῳ μου φῶς τι ἔρριπτεν ἀντανακλάσεις. Ὑπηγέρθην καὶ εἶδον εἰς τὸ παράθυρον. Τὸ περιθώριο τοῦ παραθύρου διεκρίνετο ἐξέχον ἐπὶ τῆς ἀσθενῶς ὑπολεύκου καὶ μυστηριώδους λάμψεως τῶν ὑάλων.

«Ἡ καταιγίς,» διενοήθην.

Καὶ ὄντως ἡ καταιγὶς ἦτο, ἀλλὰ μακρὰν καὶ οὐδὲ βροντὴ κἂν ἠκούετο. Αἱ ἀστραπαὶ μόνον διηυλάκωνον τὸν οὐρανὸν διὰ λάμψεως μακρᾶς καὶ ἄχρου, ἥτις δὲν ἐβρόντα, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπεπήδα καὶ ἐτα ράσσετο ὡς πτέρυξ πτηνοῦ θνήσκοντος.

Ἠγέρθην· προσῆλθον εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἔμεινα αὐτοῦ μέχρι πρωΐας. Αἱ ἀστραπαὶ οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἔπαυσαν. Ἦτο δὲ ἡ νὺξ ἐκείνη μία ἐκ τῶν καλουμένων ὑπὸ τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ «νὺξ τῶν σπουργιτῶν».

Παρετήρησα τὴν ἀμμώδη καὶ βωβὴν ἔκτασιν, τὸν ζοφερὸν ὄγκον τοῦ κήπου Νεσκούτσχινυ, τὰς ὑποκιτρίνους προσόψεις τῶν ἀπεχόντων οἰκοδομημάτων, αἵτινες καὶ αὐταὶ ἐφαίνοντο ἀνασκιρτῶσαι ὑπὸ τὸν σπινθῆρα ἑκάστης ἀσθενοῦς ἀστραπῆς... Παρετήρουν καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀποσπάσω ἐμαυτὸν ἀπὸ τοῦ θεάματος ἐκείνου. Αἱ βωβαὶ ἐκεῖναι ἀστραπαί, αἱ συγκρατούμεναι ἐκεῖναι λάμψεις ἐφαίνοντο ὡς ἀποκρινόμεναι πρὸς τὰς σιωπηλὰς καὶ μυστικὰς ὁρμὰς αἵτινες ἐτάραττον καὶ τὴν ψυχήν μου.

Ὑπέφωσκεν ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὠὼς ἐνεφανίζετο μετὰ ἐρυθρῶν κηλίδων. Προσεγγίζοντος τοῦ ἡλίου αἱ ἀστραπαὶ ὠχρίων καὶ μᾶλλον μᾶλλον ἠλαττοῦντο· ἐπάλλοντο σπανιώτερον· καὶ τέλος ἐξηφανίσθησαν πνιγεῖσαι ἐν τῷ ὑγιεινῷ καὶ καθαρῷ φωτὶ τῆς ἐπανελθούσης ἡμέρας.

Καὶ ἐν ἐμοὶ αἱ ἀστραπαὶ ἐξηφανίσθησαν καὶ ᾐσθάνθην μέγαν κάματον καὶ ἠρεμίαν... Ἀλλ' ἡ εἰκὼν τῆς Ζηναΐδος ἐξηκολούθει κινουμένη θριαμβικῶς ἐν τῇ ψυχῇ μου· μόνον δὲ ὅτι ἐφαίνετο καὶ αὐτὴ καθησυχάσασα· ὡς δὲ κύκνος ἀνιπτάμενος ἀπὸ τῶν ἐλωδῶν χόρτων καὶ αὐτὴ ἀπεχωρίζετο ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀκόμψων σκιαγραφιῶν αἵτινές την περιεκύκλουν. Καὶ ἐγώ, ἀποκοιμώμενος, ἔκλινα πρὸς αὐτήν, τὸ ὕστατον ἤδη, καὶ μετ' εὐπίστου λατρείας την ἀπεχαιρέτισα.

Ὦ ἡδὺ αἴσθημα! γλυκὺς ἦχος! ἡ ἀγαθότης καὶ εἰρήνη ψυχῆς συγκεκινημένης, ἡ τακερὰ χαρὰ τῶν πρώτων τρυφερῶν συγκινήσεων τοῦ ἔρωτος!... ποῦ εἶσθε; ποῦ εἶσθε;

Ἡ

Τὴν ἐπιοῦσαν πρωΐαν ὅτε κατέβην διὰ τὸ τέϊον, ἡ μήτηρ μ' ἐπέπληξεν — ὀλιγώτερον ὅμως παρ' ὅσον ἐφοβούμην—, καί με ἠνάγκασε νὰ διηγηθῶ πῶς εἶχον διέλθῃ τὴν χθεσινὴν ἑσπέραν Τῇ ἀπεκρίθην δι' ὀλίγων λέξεων, παραλείπων πλείστας λεπτομερείας καὶ προσπαθῶν νὰ περιάψω εἰς τὴν διήγησίν μου μορφὴν ὅσον οἷόν τε ἀσήμαντον.

— Ἀδιάφορον, δὲν εἶνε ἄνθρωποι καθὼς πρέπει, παρετήρησεν ἡ μήτηρ μου, καὶ σὺ δὲν πρέπει νὰ συνηθίσῃς νὰ πηγαίνῃς νά τους εὑρίσκῃς. Θὰ ἔκαμνες καλλίτερα νὰ μελετᾷς διὰ τὰς ἐξετάσεις σου.

Ἐπειδὴ ἐγίνωσκον ὅτι αἱ περὶ τῶν ἀσχολιῶν μου φροντίδες τῆς μητρός μου ἔμελλον νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, δὲν ἐνόμισα ἐπάναγκες νὰ ἀντιλέξω. Ἀλλὰ μετὰ τὸ τέϊον ὁ πατήρ λαβών με ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ ἐξελθὼν μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν κῆπον, ἠνάγκασέ με νά τῳ διηγηθῶ πᾶν ὅ τι εἶχον ἴδῃ παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ Ζασεκίν.

Ὁ πατήρ μου εἶχεν ἐπ' ἐμοῦ ἀλλόκο-

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ε΄.

Ὁ παραιτηθεὶς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κ(πόλεως

ΜΙΧΑΗΛ ΣΕΛΜΑΝ

Ὁ παραιτηθεὶς πρόεδρος τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας

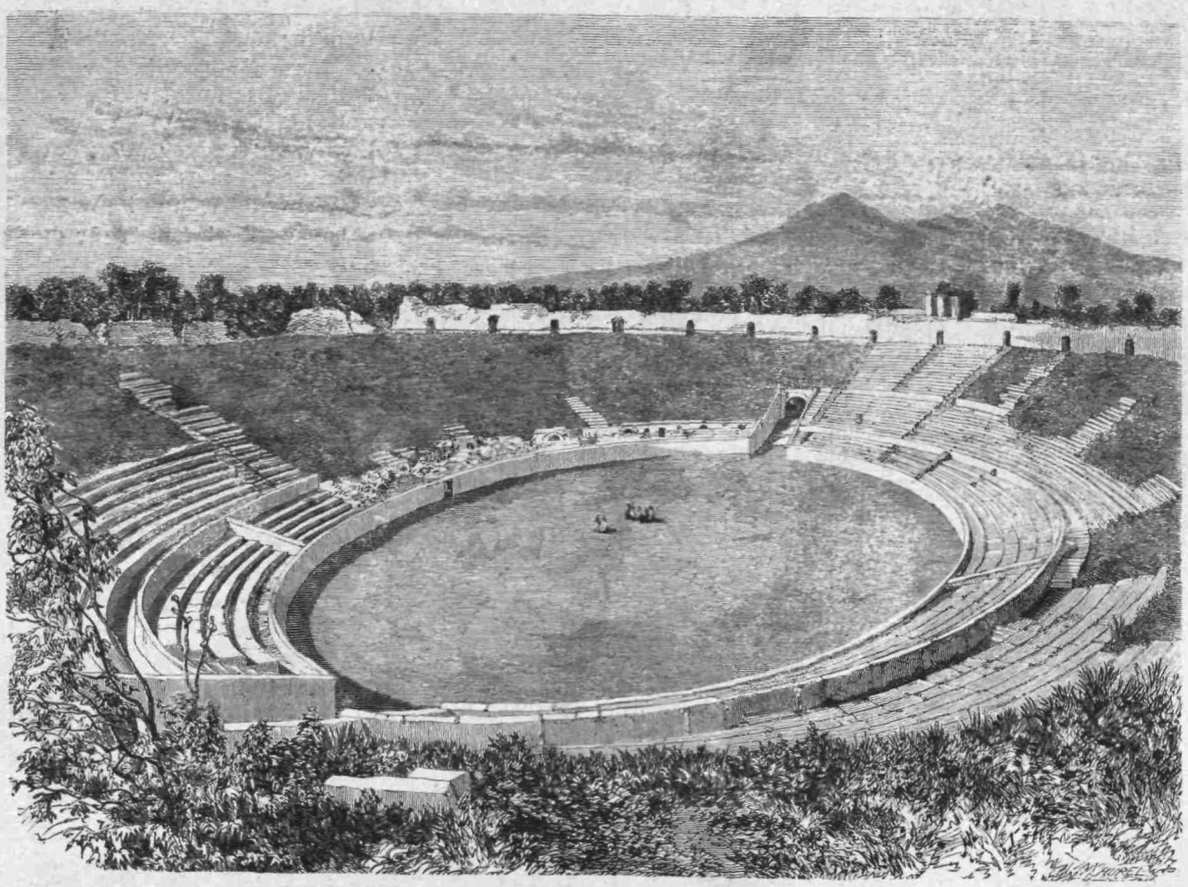

Ἀμφιθέατρον Πομπηΐας

ΑΓΓΕΛΙΚΟΥΛΑ

Καλλιτεχνία — Εἰκὼν Εὐγ. Ῥίττερ.

τον ἐπίδρασιν, καὶ ἀλλόκοτοι ἦσαν αἱ σχέσεις ἡμῶν. Δὲν ἐφρόντιζε μὲν σχεδὸν περὶ τῆς ἀνατροφῆς μου, ἀλλ' οὐδέποτέ με προσέβαλλεν εἰς τὴν φιλαυτίαν μου. Ἐσέβετο τὴν ἐλευθερίαν μου, ἥτο μάλιστα, ἐὰν δύναταί τις νὰ ἐκφρασθῇ οὕτω ἦτο φιλόφρων μετ' ἐμοῦ εὐρισκόμενος... ἀλλὰ μόνον οὐδέποτέ με εἵλκυε πρὸς ἑαυτόν. Τὸν ἠγάπων, τὸν ἐθαύμαζον καί μοι ἐφαίνετο ὡς πρότυπον τελειότητος. Αἴ! Θεέ μου! μετὰ ποίας προθυμίας ἤθελον προσκολληθῇ εἰς αὐτόν, ἐὰν μὴ ᾐσθανόμην ἀδιαλείπτως τὴν ἀπωθοῦσαν με χεῖρά του! Ἀλλ' ὡς ἀντάλλαγμα, ὅποτε ἤθελε, ἠδύνατο σχεδὸν ἐν ἀκαρεῖ, διὰ μιᾶς λέξεως, δι' ἑνὸς νεύματος νὰ παραγάγῃ ἐν ἐμοὶ πεποίθησιν ἀπεριόριστον. Ἡ ψυχή μου ἠγάλλετο, καὶ ἐφλυάρουν μετ' αὐτοῦ ὡς μετὰ φίλου ὀρθοφρονοῦντος, ἢ ὁδηγοῦ συγκαταβαίνοντος... Ἔπειτα σχεδὸν πάραυτα, μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀποτόμου τρόπου, μ' ἐγκατέλειπε, καὶ ἡ χείρ του μὲ ἀπώθει ἐλαφρὰ μὲν καὶ μετὰ ἀβρότητος, ἀλλὰ μὲ ἀπώθει.

Ἐνίοτε δὲ καταλαμβανόμενος ὑπὸ φαιδρότητος, ἦτο ἕτοιμος νὰ παρατρέξῃ μετ' ἐμοῦ καὶ νά μου κάμῃ διαφόρους πανουργίας ὡς μαθητής· (ἠγάπα δὲ πάσας τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις). Ἅπαξ δὲ ἀλλὰ μόνον ἅπαξ, μ' ἐθώπευσε μετὰ τοσαύτης στοργῆς, ὥστε μικροῦ δεῖν ἔκλαυσα. Ἀλλ' ἡ φαιδρότης καὶ ἡ στοργή του ἐξηφανίσθησαν ἄνευ ἴχνους, καὶ ὅ τι συνέβη μεταξὺ ἡμῶν οὐδεμίαν ἔμελλε νά μοι παράσχῃ ἐλπίδα περὶ τοῦ μέλλοντος· παρῆλθεν ὡς ὄνειρον. Πολλάκις μοι ἔτυχε νὰ παρατηρῶ τὸ εὐφυὲς καὶ εὔμορφον ἄδολον πρόσωπόν του... Ἡ καρδία μου ἐσκίρτα καὶ ἡ ὅλη μου ὕπαρξις μετέβαινε πρὸς αὐτόν. Ἐφαίνετο δὲ μαντεύων ὅ τι συνέβαινεν ἐν ἐμοί, διότι διερχόμενος πλησίον μου ἐψηλάφα τὴν παρειάν μου καὶ ἀπήρχετο ἢ μᾶλλον κατεγίνετο εἰς ἄλλο τι, ἢ ἐγίνετο αἴφνης ἄκαμπτος ὡς αὐτὸς μόνος εἴξευρε νά το κάμνῃ· ἐγὼ δὲ, τὸ κατ' ἐμέ, συνεστελλόμην παρευθὺς καὶ ἐγινόμην ἀπαθὴς καὶ ψυχρός.

Ἀλλ' οὐδέποτε αἱ σιωπηλαὶ μὲν ἀλλ' εὐνόητοι ὅμως δεήσεις μου προεκάλουν τὰς σπανίας ταύτας ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης του· πάντοτε ἐγεννῶντο κατὰ τρόπον ἀπροσδόκητον. Βραδύτερον δέ, μελετῶν τὸν χαρακτῆρα τοῦ πατρός μου, κατήντησα εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, ὅτι δῆλα δὴ ὁ οἰκογενειακὸς βίος οὐδόλως σχεδὸν τὸν ἐνδιέφερε Ἠγάπα δὲ ἄλλο τι καὶ ἀπελάμβανε παρὰ τοῦ ἄλλου τούτου πάσας τὰς ἀπολαύσεις ἃς ἠδύνατο ἐκεῖνο νὰ παράσχῃ εἰς αὐτόν.

Ἡμέραν τινά μοι εἶπε:

— Λάμβανε ὅ τι δύνασαι, ἀλλὰ μὴ ἀφήσῃς ποτὲ νά σε λάβουν σὲ τὸν ἴδιον. Νὰ ἀνήκῃς εἰς τὸν ἑαυτόν σου καὶ μόνον· εἰς τοῦτο συνίσταται ὅλον τὸ μυστήριον τοῦ βίου.

Ἄλλοτε δὲ ἐγώ, καθὸ νέος δημοκρατικός, προέβην ἀπερισκέπτως ἐνώπιόν του εἰς συζήτησίν τινα περὶ ἐλευθερίας Ἦτο δὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὡς συνήθιζον νὰ λέγω, «εἰς τὰ καλά του», καὶ τότε ἠδύνατό τις νὰ ὁμιλήσῃ μετ' αὐτοῦ.

— Ἡ ἐλευθερία! εἶπε, ἀλλ' εἰξεύρεις τίς δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἐλευθερίαν;

— Τίς;

— Ἡ θέλησίς του! ἡ ἰδία του θέλησις θά του δώσῃ τὴν δύναμιν, ἥτις ἀξίζει περισσότερον τῆς ἐλευθερίας. Μάθε νὰ θέλῃς καὶ θὰ εἶσαι ἐλεύθερος καὶ θὰ διατάσσῃς.

Ὁ πατήρ μου πρὸ πάντων καὶ μᾶλλον παντὸς ἄλλου ἤθελε νὰ ζῇ, καὶ ἔζη... Ἴσως δὲ προῃσθάνετο ὅτι δὲν ἔμελλε νὰ ὠφεληθῇ πολὺν χρόνον τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς, διότι ἀπέθανε τεσσαράκοντα δύο ἐτῶν.

Ἐδιηγήθην εἰς τὸν πατέρα μου λεπτομερῶς τὴν ἐπίσκεψίν μου τῆς οἰκογενείας Ζασεκίν. Ἐξ ἡμισείας προσέχων καὶ ἐξ ἡμισείας ἔχων ἀλλοῦ τὸν νοῦν του, μὲ ἤκουε καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρανίου, καὶ χαράσσων σχήματα ἐπὶ τῆς ἄμμου διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ μαστιγίου του. Ἐμειδία δὲ ἐκ διαλειμμάτων περιχαρῶς πως, μὲ παρετήρει ἀστείως καί με ἐξῆπτε διὰ συντόμων ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων.

Ἐν πρώτοις δὲν ἀφῆκα νὰ παρασυρθῶ ὥστε νὰ ἐκστομίσω κἂν τὸ ὄνομα τῆς Ζηναΐδος· ἀλλ' ὅμως δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατηθῶ καὶ νὰ μή την ἐπαινέσω. Ὁ δὲ πατήρ μου ἐξηκολούθει μειδιῶν, ἔπειτα δὲ ἔγινε σύννους, ἐτανύσθη καὶ ἠγέρθη.

Ἐνεθυμήθην ὅτι ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας εἶχε παραγγείλῃ νὰ σάξωσι τὸν ἵππον του. Ἦτο δὲ ἱππεὺς ἐξαίρετος καὶ ἐγίνωσκε, πολὺ πρότερον καὶ τοῦ περιφήμου κ. Ρέρυ, νὰ δαμάζῃ καὶ τοὺς ἀτιθασσοτάτους ἵππους.

— Θὰ ἔλθω μαζί σας, πάτερ μου; τὸν ἠρώτησα.

— Ὄχι, ἀπεκρίθη, καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔλαβε τὴν συνήθη ἔκφρασιν τῆς ἀδιαφόρου εὐπροσηγορίας.

— Πήγαινε μόνος σου, ἂν θέλῃς καὶ εἰπὲ εἰς τὸν ἱπποκόμον ὅτι σήμερον δὲν θὰ ἱππεύσω.

Καὶ στρέψας μοι τὰ νῶτα ἀπεμακρύνθη ζωηρῶς. Ἐγὼ δὲ τὸν ἠκολούθησα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐξηφανίσθη ὑπὸ τὴν μεγάλην πύλην τῆς αὐλῆς καὶ ἔπειτα εἶδον τὸν πῖλόν του κινούμενον παραλλήλως πρὸς τὸν φράκτην.

Εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πριγκιπίσσης.

Μετὰ μιᾶς μόλις ὥρας διαμονὴν ἐξῆλθε. Ἐπανῆλθε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑσπέραν.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἐπορεύθην καὶ ἐγὼ εἰς τῆς πριγκιπίσσης εὗρον δὲ ἐν τῇ αἰθούσῃ μόνην τὴν γηραιὰν πριγκίπισσαν. Ὅτε με εἶδε ἔξυσε τὴν κεφαλήν της ὑπὸ τὸν κεκρύφαλόν της διὰ τῆς βελόνης τοῦ πλεξίματος, καὶ παρευθὺς με ἠρώτησεν ἐὰν ἠδυνάμην νά τῃ ἀντιγράψω ἀναφοράν τινα.

— Μετὰ χαρᾶς, ἀπεκρίθην καθήμενος εἰς τὸ ἄκρον καθίσματος.

— Μόνον νὰ προσέξῃς νὰ κάμῃς τὰ γράμματα πολὺ μεγάλα, εἶπεν ἡ πριγκίπισσα, δίδουσά μοι ῥυπαρόν τι ἔγγραφον. Δέν σου εἶνε δυνατὸν νά μού την κάμῃς σήμερον, μικρέ μου;

— Θὰ γίνῃ σήμερον, μάλιστα.

Ἡ θύρα τοῦ παρακειμένου δωματίου ἠνοίχθη ὀλίγον τι, ἐπεφάνη τὸ πρόσωπον τῆς Ζηναΐδος ὠχρὸν καὶ ἀφῃρημένον μετὰ τῆς κόμης της ἀμελῶς ἐρριμμένης ὄπισθεν.

Μὲ παρετήρησε μετὰ μεγάλων ὀφθαλμῶν ἀδιαφόρων, καὶ ἔκλεισε πάλιν ἡσύχως τὴν θύραν.

— Ζήνα, ἔ! Ζήνα! εἶπεν ἡ γηραιὰ πριγκίπισσα· ἀλλ' ἡ Ζηναΐς δὲν ἀπεκρίθη τίποτε·

Ἔλαβον τὴν ἀναφορὰν καὶ διῆλθον ὅλην τὴν ἑσπέραν ἀντιγράφων αὐτήν.

Θ'.

Τὸ «πάθος» μου ἤρχισεν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας.

Ἐνθυμοῦμαι δὲ ὅτι ἔπαθον τότε παρεμφερές τι πρὸς ὅ τι αἰσθάνεται ὁ νεωστὶ ἀναλαβὼν ἐργασίαν τινά. Δὲν ἤμην πλέον ἁπλῶς παῖς, ἤμην ἐρωτόληπτος!

Εἶπον ὅτι ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἤρχισε τὸ πάθος μου· ἠδυνάμην νὰ εἴπω ὅτι καὶ τὰ βάσανά μου ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐτηκόμην ἀπούσης τῆς Ζηναΐδος, περὶ οὐδενὸς ἄλλου πλέον διελογιζόμην, τὰ πάντα ἔπιπτον ἀπὸ τῶν χειρῶν μου, τὴν ἡμέραν ὅλην οὐδὲν ἄλλο διενοούμην ἢ μόνην ἐκείνην.

Ἐτηκόμην... ἀλλὰ παρούσης ἐκείνης μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἀνέπνεον μετὰ πλείονος δαψιλείας. Ἔπειτα δὲ ἐγινόμην ζηλότυπος καὶ συνησθανόμην τὴν ἀσημότητά μου. Κτηνωδῶς ἐσκυθρώπαζον καὶ «ἔκαμνον μοῦτρα» ἀλλὰ καὶ κτηνωδῶς ἤμην δουλόφρων καὶ ὅμως οὕτως ἢ ἄλλως δύναμις ἀκατάβλητος μὲ εἵλκε πρὸς αὐτήν. Ὅποτε δὲ διέβαινον τὸν οὐδὸν τοῦ δωματίου, ἐποίουν τοῦτο μετὰ ἐκουσίου τινος τρόμου εὐτυχίας.

Ἡ Ζηναΐς ἐμάντευσεν εὐθὺς ὅτι την ἠγάπων, ἄλλως τε καὶ δὲν ἐπεχείρουν νά το ἀποκρύψω. Παίζουσα δὲ μετὰ τοῦ πάθους μου, μὲ ἐθώπευε καί μ' ἐβασάνιζε. Εἶνε ἤδη τὸ νὰ εἶνε τις ἡ μόνη πηγή, νὰ εἶνε παντοδύναμος καὶ ἀνεύθυνος αἰτία τῆς μεγίστης χαρᾶς καὶ τῆς βαθυτάτης θλίψεως ἀνθρώπου τινός· ἐγὼ δὲ εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ζηναΐδος ἤμην ὡς μαλακὸς κηρός.

Ἄλλως τε δὲν ἤμην ὁ μόνος ἐρῶν αὐτῆς. Πάντες οἱ φοιτῶντες εἰς τὴν οἰκίαν Ζασεκὶν ἔχανον τὸν νοῦν των διὰ τὴν νεάνιδα, αὕτη δὲ τοὺς ἐκράτει πάντας δεσμίους παρὰ τοὺς πόδας της. Ἔπαιζε δὲ καὶ διεσκέδαζεν ἐμβάλλουσα εἰς αὐτοὺς ὁτὲ μὲν ἐλπίδα ὁτὲ δὲ ἀπελπισμόν, καὶ ἀναγκάζουσα αὐτοὺς νὰ πηδῶσι κατὰ τὴν ἀρέσκειάν της (ὠνόμαζε δὲ τοῦτο «κτυπῶ τοὺς ἄνδρας τὸν ἕνα ἐπάνω τὸν ἄλλον»). Ἐκεῖνοι δὲ οὐδὲ κἂν ἐσκέπτοντο νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς αὐτὴν καὶ ὑπετάσσοντο εὐμενῶς.

Τὸ ὅλον δὲ αὐτῆς τὸ ζωηρὸν καὶ εὔμορφον, ἦτο κρᾶμα ἐπαγωγὸν δόλου καὶ ἀφροντισίας, ἐπιπλάστου καὶ φυσικοῦ, πραότητος καὶ πείσματος. Πᾶν δὲ ὅ τι ἔπραττεν ἢ ἔλεγεν, πᾶσα αὐτῆς κίνησις εἶχε τὸν τύπον θελγήτρου λεπτοῦ καὶ ἐλαφροῦ, ἐν παντὶ δὲ ἐφαίνετο δύναμις τις ἰδιοτελὴς καὶ ὑπερβολική.

(Ἕπεται συνέχεια).

Π. Ι. Φέρμπος

Η ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑ

(Ἐκ τῶν ἐπαινεθέντων ἐν τῷ Φιλαδελφείῳ ἀγῶνι «Ἀγροτικῶν»)

Ἡ Ρούσσω ἡ καπετάνισσα, τοῦ Γέρω-Δήμου ἡ νύφη,
Στὰ παραθύρια κάθεται, τοὺς κάμπους ἀγναντεύει,
Κι' ἀναστενάζει ἀπ' τὴν καρδιὰ καὶ μὲ τὸν νοῦ της λέει:
— Μάνα, μ' ἐκακοπάντρεψες καὶ μ' ἔδοσες σὲ κλέφτη,
Ποῦ βρίσκεται 'ς τὸν πόλεμο ἀπ' τὴν αὐγὴ ὡς 'ς τὸ βράδυ,
Κι' ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς 'ς τὴν αὐγὴ φυλάει 'ς τὸ καραούλι,
Καὶ δὲν τὸν εἶδα μιὰ φορὰ νὰ κοιμηθῇ σιμά μου.
Ἐγὼ τουφέκια σκιάζομαι, τἄρματα ἐγὼ τὰ τρέμω,
Γιὰ νὰ τὰ ζώσω 'ς τὸ κορμὶ νὰ πάω ἀπὸ κοντά του,
Κ' ἐχτίκιασαν τὰ στήθεια μου, ἐμάλλιασε ἡ καρδιά μου,
Μαράθηκαν τὰ νειᾶτα μου κ' ἡ ὠμορφιά μου ἐχάθη.
Σὰν τί τὰ θέλω τὰ φλωριὰ καὶ τὰ βαρειὰ γκιουρντάνια,
Σὰν τί τὰ θέλω τὰ χρυσᾶ κι' ἀσημωμένα ροῦχα,
Σὰν δὲν κοιμοῦμαι μιὰ φορὰ 'ς τὸ πλάϊ τοῦ καλοῦ μου;
Νᾶμουνα κάλλια πιστικιά, κάλλια θερίστρα νᾶμουν,
Παρὰ ἡ καπετάνισσα, τοῦ Γέρω-Δήμου ἡ νύφη.
Γιὰ ἰδὲς θερίστραις, πιστικαῖς, ὁλημερὶς γυρνᾶνε
Στὰ ρέμματα, 'ς ταῖς λαγκαδιαῖς, 'ς τοὺς κάμπους καὶ 'ς τὰ πλάϊα,
Μὲ τὸν καλό τους 'ς τὸ πλευρὸ καὶ μὲ μικρὰ 'ς τὰ χέρια.
Κ' ἐγώ, κλεισμένη μοναχὴ 'ψηλὰ 'ς τὰ κορφοβούνια,
Τὰ λερωμένα του σκουτιὰ 'μπεζέρισα νὰ πλένω,
Κι' ὥρα τὴν ὥρα μὲ καρδιὰ καταλαχταρισμένη
Τὸν καπετάνο καρτερῶ τόσαις βραδειαῖς κι' αὐγούλαις,
Πότε νὰ τὸν ἰδῶ γερὸς ν' ἀφήσῃ τὰ λημέρια,
Νἀρθῇ 'ς τὸ σπίτι μιὰ φορά, νὰ κοιμηθοῦμε ἀντάμα.

Κ. Δ. Κρυστάλλης

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩι

Ἐν ᾧ διέτριβον ἐν Παρισίοις μετά τινος φίλου μου, μᾶς ἐπῆλθεν ἡ ἐπιθυμία νὰ ὑπάγωμεν εἰς Λονδῖνον.

Ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς τὴν παραθαλασσίαν πόλιν Βουλόνην, ἐνομίσαμεν ὅτι εἴμεθα ἐν Ἀγγλίᾳ· καθότι πάντα τὰ ξενοδοχεῖα ἦσαν Ἀγγλικά, οἱ ὑπηρέται ἦσαν Ἄγγλοι, πάντες ὡμίλουν τὴν Ἀγγλικὴν καὶ ἔπινον τέϊον.

Ἀγαπᾶς, ἀναγνῶστά μου, τὸ τέϊον;

Ἐὰν εἶσαι Ἄγγλος, δέν σ' ἐρωτῶ, ἐὰν εἶσαι Γάλλος, δέν σ' ἐρωτῶ διὰ τὸν λόγον ὅτι οἱ Γάλλοι ὅλα τὰ ἀγαποῦν, ἀλλὰ θὰ κάμῃς καλὰ νὰ ἀποστραφῇς τὸ ἄθλιον τοῦτο ποτόν, ἐὰν ἡ πατρίς σου παράγῃ καλοὺς οἴνους καὶ εἰξεύρῃς νὰ τους ἐκτιμήσῃς.

Ἦτο Σάββατον.

Πρὶν ἐπιβιβασθῶμεν εἰς τὸ ἀτμόπλουν ἐζητήσαμεν νὰ προγευματίσωμεν. Κατὰ τὸ πρόγευμα ὁ φίλος μου ἤρχισε νὰ ἐνθυμῆται τοὺς Παρισίους.

— Διὰ τὸν ξένον μία πόλις ὑπάρχει, οἱ Παρίσιοι. Αὐτοῦ ὁ βίος ἔχει τι τὸ κοινόν, τὸ δημοτικόν, ὥστε καὶ ὅταν εἶσαι ἐν τῇ ὁδῷ, νομίζεις ὅτι εἶσαι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου. Αἱ λεωφόροι, τὰ θέατρα, τὰ Ἠλύσια πεδία, τὸ δάσος, αἱ σειραὶ τῶν ἁμαξῶν, τὸ ἀναρίθμητον πλῆθος τῶν κατοίκων, οἱ πωληταὶ τῶν ὁδῶν, αἱ ἐφημερίδες, τὰ λαμπρὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, τὸ Βασιλικὸν παλάτιον, ὁ Κεραμεικός, ἡ Στήλη κτλ. κτλ. κτλ. Ταῦτα πάντα πουθενὰ δὲν ὑπάρχουν, οὐδὲ ἐν Λονδίνῳ.

— Ἀπατᾶσθε, ὑπέλαβεν Ἀγγλὶς νεαρὰ καὶ κομψή, προγευματίζουσα ἐν τῇ αὐτῇ τραπέζῃ (καὶ ἥτις ὡς Ἀγγλὶς ἔπινε βεβαίως τέϊον). Οἱ Παρίσιοι εἰμποροῦν νὰ χωρέσουν ἐντὸς τοῦ Λονδίνου· μήπως δὲν ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τόσας μεγάλας ὁδούς; δὲν ἔχομεν λαμπρὰς δενδροστοιχίας, κήπους καὶ τόσα ἄλλα; καὶ ἀντὶ ἑνὸς ἑκατομμυρίου κατοίκων ἡμεῖς δὲν ἔχομεν δύο; Ἂν εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου δὲν θέλετε νὰ χαθῆτε, προσέχετε καλῶς, διότι θὰ εἶσθε ὡς σταγὼν εἰς τὸν ποταμὸν Τάμεσιν. Ἂς πίωμεν, κύριοι, ἄλλο ἓν τέϊον, καὶ ὅταν ἐπιστρέψετε μᾶς λέγετε τὰς ἐντυπώσεις σας.

— Δυστυχία μου! εἶπον πρὸς τὸν φίλον μου· τὰ ὦτά μου δὲν εἰμποροῦν νὰ συνηθίσουν εἰς τὰς Ἀγγλικὰς λέξεις· διατί νὰ μὴ ὁμιλῶμεν ὅλοι τὴν αὐτὴν γλῶσσαν;

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ κώδων τοῦ ἀτμόπλου ἤρχισε νὰ σημαίνῃ, καὶ ἀπεχαιρετίσαμεν τὴν Ἀγγλίδα μας.

— Καλὸν κατευόδιον, μᾶς εἶπε, καὶ μετὰ μεγάλης ἐλευθερίας μᾶς ἔσφιγξε τὴν δεξιάν· τοῦτό μας ἐφάνη παράξενον ὀλίγον, ἀλλὰ πάραυτα ἐνοήσαμεν ὅτι τοιαύτη θὰ εἶνε ἡ συνήθεια τῆς πατρίδος της. Λαμπρὰ τῷ ὄντι συνήθεια· ἄλλως τε ἀφ' οὗ ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα, τοῦτον χάριν ἐκείνης καὶ ἐκείνην χάριν τούτου, δὲν εἶνε δὰ καὶ μέγα πρᾶγμα ἐὰν σφίγγωσι τὰς χεῖρας ἀλλήλων ὁσάκις συναντῶνται.

Καθ' ὅλον τὸν διάπλουν ἤμεθα πλαγιασμένοι, διότι ᾐσθανόμεθα εἰς τὸν στόμαχον ἀσύνηθές τι. Ἵνα μας θεραπεύσωσι, μᾶς ἔδωκαν τέϊον.

Τέλος ἐφθάσαμεν εἰς Λονδῖνον.

Ἀπεβιβάσθημεν, εἰσήλθομεν εἰς ἅμαξαν ἥτις μας ἔφερεν εἴς τι ξενοδοχεῖον ὅπου εὕρομεν καλὴν κλίνην καὶ ἐπλαγιάσαμεν.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἠγέρθημεν ὑγιεῖς καὶ ἐζητήσαμεν νὰ προγευματίσωμεν. Μᾶς ἔδωκαν ῥοσμπίφ, διάφορα ἄλλα φαγητὰ κρύα καὶ τελευταῖον . . . τέϊον.

Ὅτε ἠθέλησα νὰ κόψω τὸν ἄρτον παρετήρησα ὅτι ἦτο ξηρός. Εἶπον δὲ πρὸς τὸν ὑπηρέτην.

— Δὲν ἔχετε νωπὸν ἄρτον;

— Ὄχι, κύριε.

Εἰς τὸν φίλον μου ἐφάνη παράδοξον τοῦτο, πῶς δῆλα δὴ νὰ ὑπάρχῃ μόνον ξηρὸς ἄρτος, ἐν ᾧ ὁ ἄρτος πρῶτον εἶνε νωπὸς καὶ ἔπειτα ξηραίνεται. Δὲν ἠδύνατο δὲ νὰ ἐννοήσῃ διατί οἱ Ἄγγλοι συνηθίζουν νὰ τρώγουν τὸν ἄρτον ἀφ' οὗ ξηρανθῇ. Ἀλλ' ἐσκέφθη ὅτι ἦλθεν εἰς Λονδῖνον μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ σπουδάσῃ τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ τόπου καὶ ὄχι διὰ νὰ τα ἐπικρίνῃ καὶ τα διορθώσῃ καὶ ἐσημείωσεν ἐν τῷ σημειωματαρίῳ του. «Ἐν Ἀγγλίᾳ δὲν ὑπάρχει ποτὲ νωπὸς ἄρτος.»

Μετὰ τὸ πρόγευμα ἐξήλθομεν νὰ ἴδωμεν τὴν πόλιν. Εἰς τὰς ὁδοὺς δὲν ὑπῆρχε ψυχὴ γεννητή, οὔτε ἅμαξα, οὔτε ἵππος,—τίποτε, μὰ τίποτε!—Ἐνομίζομεν ὅτι πλανώμεθα εἰς ἔρημον. Ὁ φίλος μου τότε ἐνθυμηθεὶς τοὺς λόγους τῆς Ἀγγλίδος, ἔδεσε τὸν βραχίονά μου διὰ τοῦ μαντηλίου του καὶ το ἐκράτει διὰ νὰ μή με χάσῃ!

— Πρόσεχε μή σε πατήσουν αἱ ἅμαξαι, τῷ εἶπον.

Εἴχομεν λάβῃ ἕνα ὁδηγὸν τοῦ περιηγητοῦ, ἕνα δείκτην τῶν μνημείων καὶ ἕνα τοπογραφικὸν χάρτην τῆς πόλεως διὰ νὰ εὑρίσκωμεν εὐκόλως τὰς ὁδούς.

Ἐπορεύθημεν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου· ἀλλ' αἱ θύραι ἦσαν κλεισταί.

Ἂς ἐπισκεφθῶμεν τὰς περιφήμους δεξαμενὰς *(Docks)*, ὅπου βλέπει τις τὰ πλοῖα ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ καὶ αἱ δεξαμεναί, ὡς ὁ Πύργος, ἦσαν κλεισταί.

Ἴσως, εἶπον πρὸς τὸν φίλον μου, δὲν συγχωρεῖται ἡ εἴσοδος εἰς τοὺς ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀδείας.

Ἐπειδὴ δὲ εἴχομεν ἐπιστολὴν συστατικὴν πρὸς διακεκριμένον τινὰ Ἄγγλον, ἀπεφασίσαμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς ἐπίσκεψίν του· διὰ τοῦ τοπογραφικοῦ χάρτου ἀνεκαλύψαμεν εὐκόλως τὴν οἰκίαν του.

Ὄπισθεν τῶν παραπετασμάτων τῶν παραθύρων διεκρίναμεν τρεῖς ἢ τέσσαρας κεφαλὰς νεανίδων, αἵτινες ἀνεγίνωσκον βιβλίον τι ἔχον μεγάλην ὁμοιότητα πρὸς τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

— Καλὸν σημεῖον, εἶπον πρὸς τὸν φίλον μου. Αὐτό μας προμηνύει καλὴν καὶ εὐάρεστον συναναστροφήν.

Καὶ λαβὼν τὸ ῥόπτρον ἔκρουσα ἐλαφρῶς τὴν θύραν.

Ὁ θεράπων ἤνοιξε τὴν θύραν, ἐγὼ δέ τον ἠρώτησα.

— Ὁ κύριος, εἶν' ἐπάνω;

— Ὄχι, δὲν εἶν' ἐδῶ.

Τοῦτο ὅμως δὲν ἦτο εὐγενές, διότι ὁ κύριος ἦτο ἐπάνω.

Διηυθύνθημεν τότε κατὰ τὰς ὁδηγίας

τῆς κομψῆς Ἀγγλίδος εἰς τοὺς κήπους, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ τὰς ἀμάξας διαβαινούσας, Καὶ δένδρα μὲν ηὕραμεν, ἀλλ' ἀμάξας οὐχί.

Κακὸν ὅμως δὲν εἶνε νὰ βλέπῃ τις δένδρα· ἐστάθημεν λοιπὸν καὶ ἐβλέπομεν τὰ δένδρα.

Μετὰ ταῦτα εἰσήλθομεν εἰς τὰς ὁδοὺς νὰ ἴδωμεν ἂν ἦσαν ἀνοικτὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα· ἀλλὰ δὲν ἦσαν ἀνοικτά. Ὁ δὲ φίλος μου ἐσημείωσεν ἐν τῷ σημειωματαρίῳ του «Ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχουσι δημόσια κτίρια, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπισκεφθῇ, ἐμπορικὰ καταστήματα τὰ ὁποῖα πάντοτε εἶνε κλειστά.»

— Καλέ, μήπως ὀνειρευόμεθα; εἶπον.

— Τὰ ὄνειρα δὲν διαρκοῦσι τόσον πολύ, ἀνεφώνησεν ὁ φίλος μου ἄπελπις.

— Πῶς! ὑπέλαβον ἐγώ, πολλάκις διαρκοῦσι καὶ πολύ· τὰ ὄνειρα δὲν ἔχουν κανόνας.

Ὁ Δάντης εἶπεν ὅτι ἐξύπνησε μόνον κατὰ τὸ τριακοστὸν τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του *nel mezzo del camin di nostra vita*, «ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τοῦ βίου του»· μέχρι ἐκείνης τῆς στιγμῆς τὰ πάντα ἦσαν δι' αὐτὸν ὄνειρον. Ὁ δὲ Βολταῖρος διηγεῖται ὅτι εἶδε καθ' ὕπνους τὸ Β' ᾆσμα τῆς Ἐρρικιάδος.

Ἐν τούτοις ἡ ἑσπέρα προώδευε.

Ἀπελπισθέντες διηυθύνθημεν εἰς τὸ θέατρον.

Ἂς λάβωμεν θέσιν ἐν τῇ πλατείᾳ, μοὶ εἶπεν ὁ φίλος μου. Θὰ σπουδάσωμεν ἐκ τοῦ πλησίον τὰ ἤθη τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ.

Καὶ ἐστάθημεν περιμένοντες νὰ ἀνοίξῃ ἡ θύρα· ἀλλ' ἡ θύρα ἔμενε κλειστή.

Περιεμείναμεν μίαν ὥραν, δύο ἴσως. Ἀλλ' οὐδεὶς ἐφαίνετο. Ἀνέβην ἐπί τινος ὑψώματος νὰ ἴδω ἂν ἔρχωνται θεαταί. Ἀλλὰ ψυχὴ δὲν ἐφαίνετο.

— Βλέπεις τίποτε; λέγει πρός με ὁ φίλος μου γελῶν.

— Τίποτε! ἀπεκρίθην.

Καὶ ἐπειδὴ τέλος πάντων ἐφάνη ὅτι τὸ θέατρον δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ ἀνοίξῃ, ὁ φίλος μου ἐσημείωσε τὰ ἑξῆς. «Ἐν Λονδίνῳ ὑπάρχουσι θέατρα, ἀλλ' εἶνε πάντοτε κλειστά!»

Ἀπεφασίσαμεν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μας, πάντοτε κατὰ τὰς ὁδηγίας τὰς ὁποίας εἴχομεν λάβῃ.

Διὰ νὰ διασκεδάσω, εὐθὺς ὡς ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ἐζήτησα μίαν ἐφημερίδα. Μοὶ ἔφερον μίαν χθεσινήν, δὲν ὑπῆρχεν ἄλλη.

Γράψον, εἶπον πρὸς τὸν φίλον μου «Ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ ἐφημερίδες ἐκδίδονται τὴν προτεραίαν.»

Ὥστε τίποτε δὲν εἴχομεν ἐν Λονδίνῳ καὶ διὰ τοῦτο ἤμεθα ἐν μεγίστῃ ἀθυμίᾳ!

— Ἂς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν Βουλόνην, μοὶ εἶπεν ὁ φίλος μου, νὰ διηγηθῶμεν εἰς τὴν κομψὴν Ἀγγλίδα μας τί εἴδομεν ἐν Λονδίνῳ.

Τὸ ἀτμόπλουν ἀπέπλεε τὴν ἐπιοῦσαν περὶ ὥραν 5 π. μ.

Συνεσκευάσθημεν, ἐπίομεν ὀλίγον τέϊον καὶ ἐπλαγιάσαμεν.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἐπίομεν πάλιν τέϊον καὶ ἐπεβιβάσθημεν εἰς τὸ ἀτμόπλουν.

Ἐφθάσαμεν εἰς Βουλόνην καὶ πάλιν ἐπίομεν τέϊον. Ἡ κομψὴ Ἀγγλίς μας ἦτο ἀκόμη ἐκεῖ καὶ ἔπιε καὶ αὐτὴ τέϊον ὅπως ἡμεῖς.

— Λοιπόν, μᾶς ἠρώτησε μετὰ ὑπερηφανίας, τί καλά μας φέρετε ἀπὸ τὸ Λονδῖνον;

Τότε ὁ φίλος μου εἰς ἀπάντησιν ἀνέγνωσεν εἰς αὐτὴν ὅσα εἶχε γράψῃ ἐν τῷ σημειωματαρίῳ του.

Ἡ Ἀγγλὶς ἠρώτησε:

— Τί ἡμέρα εἶνε σήμερον;

Ὁ φίλος μου εἶχε ἀπορήσῃ.

— Εἶνε δευτέρα, εἶπεν ὁ ὑπηρέτης.

— Δευτέρα!!!, ἀνεφώνησεν ἡ κομψὴ Ἀγγλὶς, δευτέρα!!!...

Καὶ ἤρχισε νὰ γελᾷ, καὶ τόσον πολύ, ὥστε καὶ ὁ φίλος μου καὶ ἐγὼ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ μὴ γελάσωμεν, καί τοι ἐφαίνετο ὅτι ἐγέλα ἕνεκα ἡμῶν.

— Ἀλλὰ διατί γελῶμεν; μὲ ἠρώτησεν ὁ φίλος μου.

— Ἀγνοῶ, ἀπεκρίθην.

— Μὰ διατί γελῶμεν; ἠρώτησεν ὁ φίλος μου τὴν κομψὴν Ἀγγλίδα.

Ἀλλ' αὐτὴ ἐξηκολούθει γελῶσα. Ὅτε δὲ ἔπαυσεν, εἶπε πρὸς ἡμᾶς:

— Ἐπήγατε εἰς τὸ Λονδίνον Κυριακήν. Τὴν Κυριακὴν ἐν Λονδίνῳ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἀγγλίᾳ, τὰ πάντα εἶνε κλειστά, ἐκτὸς τῶν ἐκκλησιῶν. Δὲν ηὕρατε νωπὸν ἄρτον, διότι τὴν Κυριακὴν οἱ κλίβανοι δὲν ἐργάζονται, τὰς ὁδοὺς ηὕρατε ἐρήμους, διότι τὴν Κυριακὴν ἐκτὸς μόνον τὴν ὥραν τῆς λειτουργίας, πάντες οἱ Ἄγγλοι μένουσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ των ἀναγινώσκοντες τὴν Ἁγίαν Γραφήν. Τὴν Κυριακὴν τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα εἶνε κλειστά, τὴν Κυριακὴν, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐργάζεται, δὲν ὑπάρχουν ἐφημερίδες τῆς ἡμέρας.

— Ἀλλὰ, ἠρώτησεν ὁ φίλος μου, μήπως τὴν Κυριακὴν βραδύνουν νὰ ἀνοίξουν τὰς θύρας ὅταν τις κρούῃ, καὶ ἀφ' οὗ ἀνοίξουν, μόνον τὰς Κυριακὰς δέν σας ἀφίνουν νὰ εἰσέλθετε;

— Καὶ πῶς ἐκρούσατε τὴν θύραν; ἠρώτησεν ἡ κομψὴ Ἀγγλίς.

— Ἐκρούσαμεν ὅπως κρούει πᾶς καλῶς ἀνατεθραμμένος, ἐκρούσαμεν ἐλαφρὰ καὶ ἅπαξ.

— Ἅπαξ μόνον; καὶ ἐλαφρά; εἶπεν ἡ κομψὴ Ἀγγλὶς μειδιῶσα. Σᾶς ἐξέλαβον ὡς ὑπηρέτας! Ἐν Ἀγγλίᾳ μόνον οἱ ὑπηρέται κρούουσι δι' ἑνὸς κτυπήματος. Ὁ εὐγενὴς κρούει ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ φοράς. Τέλος πάντων ὅσον εἶνέ τις εὐγενέστερος τόσον δυνατώτερα καὶ ἐπανειλημμένως κρούει τὴν θύραν. Εἰς Λονδῖνον, κύριοί μου, πρέπει νὰ ὑπάγῃ τις τὸ μέσον τῆς ἑβδομάδος. Δὲν τὸ εἴδετε τὸ Λονδῖνον· ὥστε καλὰ θὰ κάμετε νὰ ἐπανέλθετε πάλιν.

— Ὄχι, ὄχι! εἶπεν ὁ φίλος μου· ἂν ἐπανέλθω εἰς Λονδῖνον θὰ προσθέσω ἕν ἔτι κεφάλαιον εἰς τὴν «Ἀνατομικὴν τῆς μελαγχολίας» τοῦ συμπολίτου σας ἰατροῦ Βοῦρτον.

Καὶ λαβὼν τὸ σημειωματάριόν του προσέθηκε: «Ὅσα εἶπον περὶ τοῦ Λονδίνου εἶνε ἀληθῆ, ἀληθέστατα... ἀλλὰ μίαν μόνον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, τὴν Κυριακήν».

(**Alfred de Musset**)

Θ. Ζ. Ζωγράφος

ΤΟ ΕΜΜΟΡΦΟΤΕΡΟ ΠΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἂς τιναχθῇ κι' ἂς ἀφρίσῃ ἀποκάτου ἀπ' τὴν καρένα ἡ θάλασσα! Τὸ τρελλὸ τὸ καράβι πηδάει, ἀπὸ κῦμα σὲ κῦμα. Ὁ καπετάνιος, προσεκτικὸς στὴς ἑτοιμασίες τοῦ ταξειδιοῦ, προστάζει τοὺς σιωπηλοὺς καὶ πρόθυμους ναύταις.

Οἱ ταξειδιώταις τραγουδᾶνε.

Ὁ πιὸ νειὸς ἀπ' ὅλους, ἐπῆρε ἕνα κιουπάκι, γεμάτο ἀπὸ παληὸ καὶ καλὸ κρασί, τὸ σήκωσε, τὸ ἀκούμπησε ἀπάνου στὸν μπάγκο. Καὶ κάθε ἕνας ἀπ' τοὺς ταξειδιώταις, πίνει μὲ τὴ σειρά του τὸ ποτηράκι του, ἀφοῦ προτήτερ' ἀποκριθῇ μ' ἕνα στίχο ποῦ τὸν παίρνει ὁ ἄνεμος, στὴν ἐρώτησι ποῦ τοῦ κάνουν, ὅλων τῶν ταξειδιωτῶν ἡ φωνὲς τριγύρω:

«Στὸ Θεό σου, πές μας, τί εἶνε τὸ ἐμμορφότερο πρᾶμμα στὸν κόσμο;»

Ἀπὸ ποῦ ἔρχεται τὸ καράβι, καὶ ποῦ πάει τάχα;

Τί μᾶς μέλει; Τοῦ πιθαριοῦ του τὸ κρασὶ εἶνε γερό.

«Στὸ Θεό σου, πές μας, τί εἶνε τὸ ἐμμορφότερο πρᾶμμα στὸν κόσμο;»

— Τὸ ἐμμορφότερο πρᾶμμα στὸν κόσμο εἶνε ἡ ἀγάπη μου, λέει ἕνας σπουδαστής, ἴσα μὲ εἴκοσι χρόνων. Ὁ ἔρωτας εἶνε ἡ μόνη εὐτυχία.

— Ἡ εὐτυχία εἶνε εἰς τὸν πόλεμο, πετάεται ἕνας στρατιώτης. Τὸ ἐμμορφότερο πρᾶμμα στὸν κόσμο, εἶν' ἕνας καβαλάρης, ποῦ χύνεται, μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χέρι.

— Ὅσο ἔχω 'γὼ μιὰ κασσίτσα γεμάτη καὶ καλὰ φυλαγμένη!..., λέει ὁ φιλάργυρος.

Καὶ ὁ γεωργὸς ἀπαντάει: — Εἶν' ἄλλο τίποτα ἐμμορφότερο, ἀπὸ ἕνα χωράφι, χρυσωμένο ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη μὲ στάχυα;...

Ἀλλὰ ὁ ποιητής, ὀρθωμένος: — Μὲ τὴ δάφνη ἡ Ἐμμορφιὰ στεφανόνεται. Τί ὡραιότερο ἀπ' τὴ δάφνη; Μὰ τὸν Ἀπόλλωνα! Ποῦ ἀκούστηκε πῶς ἡ εὐτυχία βρίσκετ' ἀλλοῦ παρὰ εἰς τὴ σκέψι;...

Μὰ ὁ μουσικός, τὴν ἴδια τὴν ὥρα: — Τί τὴ θέλεις τὴ σκέψι; Ἔννοιωσες ποτέ σου τί λέει τ' ἀηδόνι; Τ' ἀκοῦς μοναχά, κι' αὐτὸ φτάνει.

Καὶ ὁ ζωγράφος, μὲ πεῖσμα: — Ἡ Ἐμμορφιὰ δὲ βρίσκεται σὲ ἤχους καὶ λόγια. Ἡ Ἐμμορφιὰ εἶνε εἰκόνα.

Μὰ κι' ὁ φιλόσοφος, ἀγριεμμένος: — Τί λέτε; τοὺς κραίνει. Ἡ Ἐμμορφιὰ εἶνε ἡ Ἀλήθεια.

— Εἶνε ἡ Ἐπιτυχία! φωνάζει μὲ χειρονομίαις ἕνας πολιτευόμενος, ποῦ πήγαινε στὴν πατρίδα του νὰ βάλῃ κάλπη.

— Μωρὲ καλὰ λές!, ποῦ κάνει ἀμέσως ὁ τυχοδιώκτης· ἡ Ἐμμορφιὰ εἶνε μιὰ νταρντάνα, μὲ ὄξω τὰ στήθεια, ποῦ κρατάει τὰ χαρτιὰ τοῦ τυχεροῦ τζογαδόρου.

— Ὤ!, μουρμουρίζει σιγὰ-σιγὰ κ' ἕνας ἔμπορος, τί ἄσχημο ποῦ εἶνε νὰ παίζῃς! Νὰ λογαριάζῃς, μάλιστα, νὰ πρᾶμμα!

Μὰ κ' ἕνας παππᾶς, κάνοντας τὸ σταυ-

ρό του: — Ὦ ἀδελφοί μου, τί καλλίτερο ἀπ' τὴν πίστι, τί ὠμμορφότερο ἀπ' τὴν προσευχή;...

Ἀλλά, ἔξαφνα: — Κατάρα! ἐμούγγρισεν ὁ καπετάνιος, καὶ οἱ τραγουδιστάδες σιωπήσαν ἀμέσως τρομαγμένοι. Κατάρα!... Σκάστε, νὰ πάρ' ὁ διάολος!... Σφίχτε τὸ πανί!...

Γιατί ἡ θάλασσα εἶχεν ἀγριέψῃ, καὶ γιὰ τὸ ναυτικό, ἡ Ἐμμορφιὰ γελάει στοῦ καραβιοῦ του τὴν πρύμη, ὅταν, ὕστερ' ἀπ' τὴν καταιγίδα, μπαίνῃ καμαρωτὸ στὸ λιμάνι.

Καὶ τὴν ἴδια στιγμή, μιὰ παρέα χαρούμενα σκυλόψαρα, ἀκολουθοῦσαν τ'αὐλάκι ποῦ χάραζε στὰ κύματα τὸ πλοῖο, κ' ἐκουδέντιαζαν, κ' ἔλεγαν ἀναμεταξύ τους:

— Τὸ ὠμμορφότερο πρᾶμμα στὸν κόσμο, εἶνε ἕνα καράβι, ποῦ πάει νὰ βουλιάξῃ στὸ φοῦντο, γεμάτο ἀπὸ ταξειδιώταις!

(Μίμησις τοῦ Γκαβαρνί).

Μ'

ΕΙΚΟΝΕΣ

Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου

Ἀπό τινων ἡμερῶν φιλοξενεῖ ἡ πρωτεύουσα τὴν σεπτὴν μητέρα τῆς πριγκιπίσσης Σοφίας, ἀγαπητῆς συζύγου τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου. Ἡ εὐτυχὴς μάμμη ἦλθε νὰ καμαρώσῃ τὸν ἔγγονόν της καὶ τὴν προσφιλῆ κόρην της, μητέρα ἤδη γενομένην, καὶ νὰ δώσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἐγκάρδιον εὐχήν της.

Διονύσιος Ε'

Ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Διονύσιος ὁ Ε' ὑπέβαλεν εἰς τὴν Πύλην τὴν ἀπὸ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου παραίτησίν του μετὰ διαμαρτυρίας ἐντόνου κατὰ τῶν καταπατουμένων ἐθνικῶν δικαιωμάτων, διὰ τῆς παραχωρήσεως τῶν βουλγαρικῶν βεραρίων.

Διονύσιος ὁ Ε' ἐγεννήθη τὴν 22 Μαρτίου 1820 ἐν Ἀδριανουπόλει. Ἀποπερατώσας τὰς σπουδάς του ἐν ἡλικίᾳ 19 ἐτῶν ἐδίδαξεν ὡς ἑλληνοδιδάσκαλος ἐν Τεσσαράκοντα Ἐκκλησίαις ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη. Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1849 ἐχειροτονήθη διάκονος· διελθὼν δὲ πάντας τοὺς ἐν τοῖς πατριαρχείοις βαθμοὺς τοῦ Τριτεύοντος, Δευτερεύοντος, Ἀρχιδιακόνου καὶ Πρωτοσυγκέλλου, ἐχειροτονήθη τὸν Ἰούλιον τοῦ 1858 μητροπολίτης Κρήτης, ποιμάνας αὐτὴν ἐπὶ δεκαετίαν ὅλην, καὶ μετὰ ταῦτα Διδυμοτείχου ἐπὶ πενταετίαν. Ἐκεῖθεν προεβιβάσθη εἰς Ἀδριανούπολιν μείνας ἑπτὰ ἔτη, ἔνθα τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1879 ὑπὸ Βουλγάρων κακωθεὶς καὶ αἰκισθεὶς καὶ ἀνὰ τὰς ἀγυιὰς συρόμενος ὑπ' αὐτῶν, μόλις καὶ μετὰ βίας ἐσώθη ὑπὸ ἀξιωματικοῦ Ῥώσου λιπόθυμος καὶ ἡμιθανής. Μετετέθη ἔπειτα εἰς Νίκαιαν καὶ ἐκ δευτέρου εἰς Ἀδριανούπολιν, ὁπόθεν μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐκλεχθεὶς οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τῇ 23 Ἰανουαρίου 1889 ἄγων τὸ 67 ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Τὰ ἐν τῇ Ἀργεντίνῃ

Αἱ δημοκρατίαι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς εἶνε κατ' ἀρχὴν λίαν πολυτάραχοι συνήθως, μεταξὺ δ' αὐτῶν διακρίνεται καὶ ἡ Ἀργεντίνη. Ἀφ' ἱκανοῦ ὅμως χρόνου εἶχε κατορθώσῃ ν' ἀπολαύσῃ σχετικῆς τινος ἡσυχίας ὑπὸ τὴν στιβαρὰν χεῖρα τοῦ προέδρου Σέλμαν, διοικοῦντος αὐτὴν πρὸ πολλοῦ. Δυστυχῶς, ἡ πολιτικὴ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, καὶ ἰδίως ἡ οἰκονομική, δὲν φαίνεται νὰ ἄγῃ κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν εὐημερίαν, τοὐλάχιστον ἐπὶ ἰοῦ παρόντος, τὸν τόπον, καὶ διὰ τοῦτο ἐπανάστασις ἰσχυρὰ ἐξερράγη τελευταῖον, καθήρεσε τὸν Σέλμαν, συνέλαβε τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν, ἀνεκήρυξε πρόεδρον τὸν ἀρχηγόν της Ἀρέν, κατέλαβε τὸν στόλον καὶ προὐκάλεσεν αἱματηρὰς συγκρούσεις. Ἀλλ' ὁ πολυμήχανος Σέλμαν κατώρθωσε νὰ ἐξεγείρῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὰς ἐπαρχίας, κατέστησε προσωρινὸν πρόεδρον τὸν ἀντιπρόεδρον Πελλεγρίνην, ἐνίκησε τοὺς ἀντάρτας καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν πρωτεύουσαν Βουένος-Αὔρες ἀνέλαβε πάλιν τὴν ἀρχήν, καρατομῶν καὶ τουφεκίζων τοὺς ἐχθρούς του. Κατὰ τὰ νεώτερα δὲ τηλεγραφήματα, διὰ νὰ κατευνάσῃ φαίνεται τὰ πνεύματα, μετὰ τὴν καταστολὴν τῆς στάσεως, ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του, ἀλλ' ἡ Γερουσία δὲν τὴν ἐδέχθη. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὑπέβαλεν ὁριστικῶς αὐτήν, ἔγινε δεκτὴ τὴν φορὰν αὐτήν, καὶ πρόεδρος ἀνεκηρύχθη ὁ Πελλεγρίνης. Τοῦ Σέλμαν τὴν εἰκόνα δημοσιεύομεν ἐν τῷ φύλλῳ.

Ἀμφιθέατρον Πομπηΐας

Ὑπεράνω τοῦ ὡραίου κόλπου τῆς Νεαπόλεως κεῖται, ὡς γνωστόν, τὸ ἠφαίστειον ὄρος Βεσούβιος. Πᾶς τις ἀκούων τὸ ὄνομα τοῦτο, ἐνθυμεῖται αὐτομάτως τὴν φοβερὰν αὐτοῦ ἔκρηξιν ἥτις ἐγένετο τῇ 23 Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 79 μ. Χ. Ἡ ἔκρηξις δὲ αὕτη κατέστη περιβόητος, διότι τρεῖς πόλεις κατεχώσθησαν ὑπὸ τῆς τέφρας τῆς ἐκ τοῦ ἠφαιστείου ἐκσφενδονιζομένης ἡ Σταβία, ἡ Πομπηΐα καὶ τὸ Ἡράκλειον. Τὴν ἀποφράδα ἐκείνην ἡμέραν ἥτο ἕνεκα τῆς ἑορτῆς πλῆρες τὸ ἀμφιθέατρον, ὅπερ παρευθὺς ἐκενώθη μετὰ μεγάλης, ὡς εἰκός, ἀταξίας καὶ σπαρακτικῶν κραυγῶν, ὅσοι δὲ κατέφυγον ὑπὸ τὰς στοὰς τοῦ ἀμφιθεάτρου κατεκαλύφθησαν ὑπὸ τῆς τέφρας καὶ ἀπέθανον. Περὶ τὰ τέλη τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος ἐγένοντο ἀνασκαφαὶ αἵτινες ἐξακολουθοῦσιν ἔτι καὶ ἀπεκαλύφθη τὸ πλεῖστον τῆς Πομπηΐας. Παραλείποντες οἵαν δήποτε περὶ Πομπηΐας διήγησιν, διότι τὰ κατ' αὐτὴν εἶνε γνωστότατα ἐκ τῆς ἱστορίας, δημοσιεύομεν μόνον τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνασκαφέντος ἀμφιθεάτρου, ὅπερ ἔγινε θέατρον σπαρακτικωτάτων σκηνῶν.

Ἀγγελικούλα

Οὕτως ἠθέλησεν ὁ καλλιτέχνης νὰ ὀνομάσῃ τὴν ἀγγελόμορφον ὄντως ταύτην εἰκόνα. Ἡ καλλονὴ τῆς σοβαρᾶς πως νεάνιδος εἶνε ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἵνα κατανοήσῃ τις καὶ ἐκτιμήσῃ, πρέπει ἐπὶ ὥραν πολλὴν νὰ παρατηρῇ μετὰ προσοχῆς, ἡ δὲ προσοχή του αὕτη θὰ ἀνταμειφθῇ διὰ τοῦ εὐαρέστου καὶ εὐφροσύνου συναισθήματος, ὅπερ θὰ παρακολουθήσῃ τὸν ἐκ τῆς θέας αὐτῆς θαυμασμὸν τοῦ φιλοκάλου θεατοῦ. Τὰ πάντα ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ἀγγελικούλας λαλοῦσι καὶ ἐκφράζουσι βάθος χαρακτῆρος οὐχὶ ἐπιπολαίου καὶ παιγνιώδους, ἀλλὰ ἐμβριθοῦς καὶ ἐμπνέοντος ἀγάπην ἅμα καὶ σεβασμόν.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΔΙΚΗ ΖΗΛΕΙΑ

Τοῦ προσώπου σου τὰ κάλλη
Νὰ μοῦ σβύσῃς ἀπὸ τὸ νοῦ
Ὀμορφιὰ δὲν βρίσκεις ἄλλη
Εἰς τὴν πλάσιν τοῦ Θεοῦ.

Τρέμει, ἀλήθεια, τὸν Ἀπρίλη
Ἡ καρδιά μου ἀπὸ χαρά,
Ὅταν βλέπω ἕνα γιοφύλλι,
Ἕνα ρόδο, μιὰ μοσκιά.

Βρίσκω ναί, θλιμμένη χάρι
Κ' ἕνα μάζεμμα κρυφὸ
Εἰς τὸ κάτασπρο φεγγάρι
Στὸν ὡραῖον αὐγερινό.

Μὸν ἀγάπη μου, στοχάσου
Ποῦ μοῦ διόχνει ὁ λογισμός,
Ἕναν ἴσκιο τσ' ὀμορφιᾶς σου
Στὰ λουλούδια καὶ στὸ φῶς.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ

Ἄχ! τὸ θεόρατο βουνὸ
Γιατί δὲν χαμηλόνει;
Χριστέ μου, ἂν ἦνε βολετὸ
Νὰ δώσω μιὰ νὰ τὸ διαβῶ
Σὰν ἕνα χελιδόνι.

Ὡραῖα τῆς Ἄνοιξις πουλιὰ
Γιὰ πέρα μισεμένα,
Δανείσατέ μου τὰ φτερά,
Καὶ νέα λαλήματα γλυκὰ
Θὰ μάθετε ἀπὸ μένα.

Ὤ, ναί! τερπνότατη φωνὴ
Σᾶς ἔδωκεν ἡ φύσις,
Καὶ μὲ τὰ μάγια της αὐτὴ
Θάχῃ τὴ χάριν κάθε αὐγὴ
Τὸ φῶς μου νὰ ξυπνήσῃ.

Ἐγὼ — καὶ ἂν πλέκω τεχνικὰ
Τοῦ τραγουδιοῦ τὸ στίχο —
Πέρα σὲ τούτη τὴν ἐρημιὰ
Ξυπνάω τριγύρω μοναχὰ
Τοῦ λαγκαδιοῦ τὸν ἦχο...

Γεράσιμος Μαρκορᾶς

(Ἐκ τῶν ἀρτίως ἐκδοθέντων «ποιητικῶν ἔργων»).

Ἡ βελόνη εἶνε τὸ ὅπλον τῆς γυναικός, τὸ μόνον ὅπλον ὅπερ διορθώνει καὶ συνενώνει τὰ διεστῶτα.

*

Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ὡραιοτέρα ὑπερβολὴ παρὰ τὴν τῆς εὐγνωμοσύνης.

ΝΕΩΤΕΡΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ο γνωστὸς συνθέτης Κάρολος Γομὲζ συνεβλήθη μετὰ τοῦ διευθυντοῦ θεάτρου τινὸς τοῦ Μιλάνου, ὅπως ἀναβιβασθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς κατὰ τὴν προσεχῆ θεατρικὴν περίοδον νέον μελόδραμα αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα εἶναι ἔτι ἄγνωστον.

— Ἐν τῇ ἀποθήκῃ τῶν οἴνων τοῦ Βερὸν ἐν Παρισίοις γίνεται ἀπό τινος χρόνου χρῆσις τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος πρὸς ξυγίανσιν τῶν οἴνων. Καθ' ἃ ἀναφέρει τὸ «Ἠλεκτρικὸν Φως» εἰς τὴν θεραπείαν ταύτην ὑποβάλλονται ἤδη, μὲ ἀποτελέσματα λίαν εὐχάριστα, δέκα ἑκατόλιτρα οἴνου. Ἐν τοῖς οἴνοις, οἱ ὁποῖοι ὑπόκεινται εἰς ἀλλοίωσιν, ἢ τῶν ὁποίων ἡ ἀλλοίωσις ἤρξατο ἤδη, καταστρέφονται τὰ φθοροποιὰ μικρόβια διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, καὶ τοιουτοτρόπως ἐξασφαλίζεται ἡ διατήρησις αὐτῶν. Τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα ἐξασκεῖ καθαρῶς φυσιολογικὴν ἐνέργειαν χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ οὐδεμία μεταβολὴ περὶ τὴν χημικὴν σύνθεσιν τοῦ ὑγροῦ· ἐντεῦθεν καθίσταται προτιμότερον καθόλου τῶν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν χρησιμοποιουμένων χημικῶν ὑλῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποβαίνουσιν ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν ὑγείαν τῶν καταναλωτῶν.

— Ἐν τῷ ἀεροστατικῷ σταθμῷ τοῦ Μαδὸν κατορθώθη νὰ κατασκευασθῇ κινητήριος μηχανὴ δυνάμεως 70 ἵππων, ἡ ὁποία ὅμως ζυγίζει μόνον 490 χιλιόγραμμα. Λέγεται ὅτι ἡ μικρᾶς διαστάσεως μηχανὴ αὕτη δύναται νὰ ἐνεργῇ ἐπὶ δέκα ὥρας κατὰ συνέχειαν. Ἐννοεῖται ὅτι μετὰ μεγάλης αὐστηρότητος τηρεῖται τὸ μυστικὸν τῆς μηχανῆς ταύτης, διὰ τῆς ὁποίας γίνονται ἤδη ἀεροστατικὰ πειράματα.

— Ἡ «Γερμανικὴ Ἐφημερὶς» ἀγγέλλει ὅτι ἡ ἐμπορικὴ ἑταιρία τοῦ Κόγκου θὰ ὀργανώσῃ νέαν ἀποστολὴν πρὸς ἐξέτασιν τῶν πηγῶν τοῦ μεγάλου τούτου ποταμοῦ. Ἡ ἀποστολὴ αὕτη θὰ ὁδηγῆται ὑπὸ τοῦ Ἀλεξ. Δελκομίν, ὁ ὁποῖος ἠρεύνησεν ἤδη παραποτάμιά τινα τοῦ Κόγκου καὶ διέμεινεν ἐπὶ δέκα καὶ ἑπτὰ ἔτη ἀνὰ τὰς χώρας ἐκείνας. Ἡ ἀποστολὴ θὰ φθάσῃ περὶ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου προσεχοῦς εἰς Κιαχάσα καὶ θὰ ἀναπλεύσῃ μέχρι Νιαγκβέ, ἔνθα ὁ ποταμὸς οὗτος παύει ὢν πλωτός. Κατά τινας ἄραβας ὁ Κόγκος σχηματίζεται ὑπὸ τριῶν ποταμῶν οἱ ὁποῖοι ἐν τῷ σημείῳ τῆς ἑνώσεως ἀποτελοῦσι λίμνην τινὰ καλουμένην Λιενί. Οὐδεὶς περιηγητὴς ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε εἰσδύων μέχρι τοῦ σημείου τούτου νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἀλήθειαν τῆς γνώμης ταύτης. Ἡ νέα ἀποστολὴ ἀφ' οὗ φθάσῃ μέχρις αὐτοῦ θὰ χωρήσῃ πρὸς τὴν χώραν Οὔρνα, ἡ ὁποία λέγεται ὑγιής, γόνιμος καὶ πλουσία εἰς μέταλλα.

— Ἡ ἰατρικὴ Ἀκαδημία τοῦ Τορίνου διεκήρυξε διαγωνισμὸν διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ βραβείου Ριβιέρη ἐπὶ τοῦ ἑξῆς θέματος περὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν προφυλακτικῶν μέσων μιᾶς ἢ πολλῶν μεταδοτικῶν νόσων. Τὰ διαγωνισθησόμενα ἔργα δύνανται νὰ γραφῶσι γαλλιστί, ἰταλιστὶ ἢ λατινιστί. Τὸ βραβεῖον σύγκειται ἐκ 18,000 φράγκων.

— Σχετικῶς πρὸς τὴν εἴδησιν τοῦ Ἐμὶν πασᾶ ὅτι ὑπάρχουσι πίθηκοι μεταχειριζόμενοι λαμπάδας διὰ τὰς ἀνάγκας των, ἐφημερίς τις τοῦ Λονδίνου ἀναφέρει ὅτι ἐν Νατὰλ τῆς Ἀφρικῆς ὑπάρχει πίθηξ ἐκτελῶν χρέη φύλακος σιδηροδρόμου, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἔχοντος τὸν τίτλον τοῦτον.

— Ὁ ναύαρχος Μουσὲ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν γαλλικὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν ὅτι ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ τῆς Μασσαλίας ἐργαζόμενος ὁ κ. Κότσιας ἀνεκάλυψε νέον κομήτην, διαμέτρου 1'30 καὶ παρουσιάζοντα ἐλαφράν τινα κεντρικὴν συμπύκνωσιν.

— Κατ' αὐτὰς ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ὀργάνωσιν ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς λίμνης Νιάντζης ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ζανζιβάρης διὰ περιστερῶν. Ὑπολογίζεται ὅτι αἱ περιστεραὶ θὰ ἐκτελῶσι τὴν μακρὰν ταύτην πορείαν ἐντὸς ἓξ μόνον ὡρῶν.

— Εἰς τὴν γαλλικὴν Βουλὴν ὑπεβλήθη πρό τινος νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου, ὁ ὁποῖος ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς ἀλγερινῆς πόλεως Ἀὶν-Σερὰ καὶ διερχόμενος διὰ Τουμπουκτοῦ, πρωτευούσης τοῦ Σουδάν, θὰ ἀήγῃ ἀφ' ἑνὸς μὲν πρὸς δυσμὰς διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ ποταμοῦ Σενεγὰς πρὸς τὸν Ἅγιον Λουδοβίκον καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς ἀνατολὰς πρὸς τὴν λίμνην Τσάδ. Τοιουτοτρόπως ὁ σιδηρόδρομος θὰ διασχίσῃ ὅλην τὴν Σαχάραν, θὰ διέλθῃ δὲ πάντοτε διὰ χωρῶν, ἐν αἷς τὸ ὕδωρ δὲν σπανίζει, θὰ ἀποφύγῃ δὲ τὰ ὄρη καὶ τὴν κινητὴν ἄμμον, ἡ ὁποία ἠδύνατο νὰ καλύψῃ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμήν. Ὁ σιδηρόδρομος οὗτος δύναται νὰ περατωθῇ ἐντὸς τεσσάρων ἐτῶν.

ΙΔΕΑΙ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Ὁ πλοῦτος, ἀνθρωπίσκε, τοῖς σοφοῖς θεός,
Τὰ δ' ἄλλα κόμποι καὶ λόγων εὐμορφία.
Εὐριπίδης

Τὸ πραγματικὸν εἶνε ὡρισμένον, τὸ δυνατὸν εἶνε ἄπειρον. *Λαμαρτῖνος*

Πῶς ἐγεννήθης, δὲν σημαίνει τίποτε ἐν τῷ κόσμῳ. Πῶς ἀποθνήσκεις, σημαίνει ἴσως πολύ. Ἡ τιμὴ δὲν στέκεται εἰς τὴν θύραν δι' ἧς εἰσερχόμεθα. Κρατοῦσα τὰς πινακίδας της, στέκεται εἰς ἐκείνην δι' ἧς ἐξερχόμεθα.

Ἐμίλιος Μπερζεράκ

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

— Κωστάκη, τί θὰ γίνῃς ὅταν μεγαλώσῃς.

— Θὰ γίνω στρατιώτης.

— Ἀμ' ἂν σκοτωθῇς;

— Ἀπὸ ποιόν;

— Ἀπὸ τὸν ἐχθρόν.

Ὁ Κωστάκης σκεφθεὶς ὀλίγον λέγει:

— Μὰ τότε καλλίτερα νὰ γίνω ἐχθρός.

*

Ὁ κύριος δυσπρεστημένος· ἡ κυρία μὲ καταιβασμένα τὰ μοῦτρα.

Ὁ κύριος φαίνεται θέλων νὰ φιλιώσῃ.

— Ἔλα τώρα, Γιαννούλα μου, ἂν σοῦ εἶπα καὶ κανένα πικρὸν λόγον, τὸν ἀνακαλῶ.

— Τὸν ἀνακαλεῖς! ἀμ' τὸ ξέρω κ' ἐγώ! τὸν ἀνακαλεῖς τώρα, διὰ νὰ μοῦ τὸν ξαναειπῇς ἄλλη φορά!

ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Τὰ ῥοδάκινα διατηροῦνται ἐντὸς τῆς ῥακῆς ὡς ἑξῆς.

Ἐκλέγομεν ῥοδάκινα μέτρια τὸ μέγεθος καὶ ὄχι πολὺ ὥριμα. Τὰ τρυποῦμεν διὰ βελόνης μέχρι τοῦ πυρῆνος καὶ τα ῥίπτομεν εἰς χύτραν ὅπου ἔχομεν διαλύσῃ ζάχαριν 300 δράμια ἐντὸς ὕδατος 150 δρ. Ἡ διάλυσις αὕτη ἀρκεῖ διὰ 25 ῥοδάκινα.

Θέτομεν τὴν χύτραν ἐπὶ μετρίου πυρὸς καὶ ἀφ' οὗ θερμαθῇ καὶ λάβῃ τρεῖς ἢ τέσσαρες βράσεις, κενώνομεν τὰ πάντα ἐντὸς δοχείου πηλίνου καλῶς ἀλοιφομένου καὶ τα ἀφίνομεν ἐπὶ ὥρας 24.

Μετὰ ταῦτα ἐξάγομεν τὰ ῥοδάκινα καὶ τα θέτομεν εἰς δοχεῖον ὑάλινον πλατύστομον. Θέτομεν τὸν ζωμὸν ἐπὶ τοῦ πυρὸς νὰ βράσῃ, τόσον ὥστε ὅταν ψυσῶμεν τὰς τρύπας τοῦ ἐξαφριστηρίου νὰ σχηματίζωνται μικραὶ πομφόλυγες. Ἐν ᾧ δὲ εἶνε βραστὸν ἔτι τὸ σιρόπιον τοῦτο, τὸ ἐπιχύνομεν ἐπὶ τῶν ῥοδακίνων, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ συντριβῇ τὸ ὑάλινον δοχεῖον, τὸ θερμαίνομεν πρῶτον ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος.

Μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας προσθέτομεν 300 δράμια ῥακῆς.

Πωματίζομεν τὸ δοχεῖον διὰ φελλοῦ καὶ περικαλύπτομεν αὐτὸν διὰ δέρματος βεβρεγμένου καὶ δεδεμένου καλῶς, διὰ νὰ μὴ εἰσδύῃ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ.

Οὕτω πως διατηροῦνται ὄχι μόνον τὰ ῥοδάκινα ἀλλὰ καὶ τὸ βερύκοκκα καὶ ἄλλοι καρποί. Ὑπὸ τῆς Κας Α. Ν Ι.

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

18

χαί . . . εν μ . . . ον
εὐ . . γ . . . ῦ . . ες
ἢ . . . ρ . . . . ύ . . . οι

19

1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14, ἐπιστημ. ἰδρυμα
10,5,13,8,9,10,12,9,7 . . . . . Κύριον ὄνομα
10,1,5,1,8,7,11,14,9,2 . . . . . χαρακτὴρ
4,3,11,5,13,2. . . . . ἀντωνυμία
12,11,5,1,8,7. . . . . πτηνὸν
8,5,12,6,7. . . . . τετράπουν
10,11,5,12. . . . . πρόθεσις

20

ΓΡΙΦΟΣ

ι ς ο β
δ β τ ι
ουδ ον
ι ε ο ο
ς β β ι

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κ. Σ., Π. Λ., Γ. Μ., ἐνταῦθα. Ἐλήφθησαν τὰ ἐξάστιχα. Τοῦ διαγωνισμοῦ ἡ προθεσμία ἐγγίζει. — Κυρίαν Ε. Ε. Σύρον. Λύσεις νέαι ἐλήφθησαν. — Ι. Φ. Σύρον. Ἔχετε δίκαιον, ἡ καλὴ ὅμως θέλησις καὶ ὁ καιρὸς δὲν εἶνε δύσκολον νὰ εὑρεθοῦν.